

БОБУР БОБОМУРОД

ЮРАТИМ

Шеърлар

Бафур Фулом номидаги нашриёт-
матбаа ижодий уйи
Тошкент—2006 йил

84(54)6

Б79

Бобомурод, Бобур.

Юрагим: Шеърлар / Бобур Бобомурод, —
Т.: Фафур Фулом номидаги нашриёт-матбаа
ижодий уйи, 2006. —160 б.

Истеъдодли шоир Бобур Бобомурод замон ва давр, севги-муҳаббат, вафо ва садоқат, висол ва ҳижрон, замондошлар ва тенгдошлар тақдири, она-Ватан дарди ва келажаги, халқ руҳида шаклланаётган истиқлол ифтихори сингдирилган лирик-фалсафий шеърлари билан аллақачон шеърят муҳлислари қалбидан мустаҳкам жой олган.

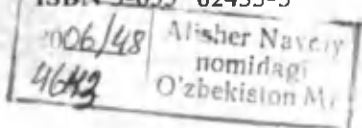
Шоирнинг ушбу тўпламидан жой олган асарларида, қардош халқлар шоирлари ижодидан қилган таржималарида ҳам поклик, муҳаббат, яхшилик, меҳр каби инсоний туйғулар содда, равон, тил жозибасига хос ўйноқи оҳангларга қоришиқ ҳолда тараннум этилган ва бу шеърлар Сиз азиз ўқувчиларга манзур бўлади, деган умиддамиз.

ББК84(54)6

Б 4702620202-23 қатъий буюртма 2006
М352(04)-2006

© Бобур Бобомурод
© Фафур Фулом номидаги
нашриёт-матбаа ижодий
уйи, 2006 й.

Ю-32016
193
ISBN 5-635-02433-5

ХАЗОН ШИВИРИ

Ўлан айтди ўт майин,
Дилга тушди ўт майин.
Нечук энди шеър битмай,
Кўшиқ айтмай ўтмайин?!.

БЕГОНА

Аслида маконим дил,
гаҳи жону тандаман,
Жаннат эди лойигим,
дил ила гулхандаман.

Ҳайрон айлар қисматим,
билмам, нечук бандаман,
Ёндирса ҳам дард қалбим,
ҳамиша лабхандаман.

Дунё куйи бошқача,
мен бошқа оҳангдаман.
Ҳамма гул ўзгачадир,
ўзга бўю рангдаман.

Оддийликда майсадек —
номус ила шаъндаман,
Тилломан — қадри пинҳон,
ким билса — ўшандаман!..

Мен бир гулман,
кибор гуллар бўстониға бегона,
Мен бир куйман,
бенаволар достониға бегона.
Мен бир қушман,
кибру ҳаво осмониға бегона,
Топишмоқман —
кўҳна дунё чистониға бегона...

МЕҲРДАН ЯРАЛГАНМИЗ

Бир элмиз — меҳнатда толмас,
Меҳмонсиз дастурхон солмас.
Саломи беалик қолмас —
Биз меҳрдан яралганмиз.

Бир юртмиз — ола юрмаган,
Деворин баланд урмаган.
Дарвозаси қулф кўрмаган —
Биз меҳрдан яралганмиз.

Бир халқмиз — иймонли банда,
Кимда тўну, кимда жанда.
Дуони қилмаган канда —
Биз меҳрдан яралганмиз.

Бир миллатмиз — матонатли,
Бағрикенгу, адолатли.
Мурувватли, саховатли —
Биз меҳрдан яралганмиз.

Бир чеҳрада қош-кўздекмиз,
Бир куй бўлиб таралганмиз.
Худо берган жон ўзбекмиз —
Биз меҳрдан яралганмиз.

ДАВЛАТ ҚУРГАН ОДАМ

Бир уй қургунча одам,
Чекар қанча ҳасрат, ғам.
Ўйлари ўйга етмас —
Ҳали у, ҳали бу кам.

Ҳақ талашар, жим турмас,
Ҳақ ажратар, лоф урмас.
Режа, ҳисоб, иқтисод —
Буларсиз бир иш юрмас.

Уй битса ҳам иш битмас,
Умр ўтар, вақт кутмас.
Каму кўстни бутламоқ —
Хаёли дилдан кетмас.

Кимнингдир кўнгли тўлар,
Кимга сал малол келар.
Оилада ҳам, ахир,
Пасту баланд гап бўлар.

Боқиб кўча-кўйига,
Узоқ-яқин бўйига.
Кам бўлмай деб одамнинг —
Ўй қўшилар ўйига.

Ким кўриниб хайрихоҳ,
Бадният чиқар ногоҳ.

Хушёр ҳам бўлмоқ керак —
Баридан бўлиб огоҳ.

Бир уйга қанча ташвиш,
Қанча асаб, гап, гиш-гиш.
Роҳатини кўрмоқлик
Насиб этса — катта иш.

Энди фикрлаб теран,
Мард туриб, берайлик тан.
Давлат қурган одамга —
Ахир нечоғлик экан...

ҲАЙФ ДЕРЛАР

Атри бўлмаса гулнинг,
Унга чаман ҳайф, дерлар.
Дарди бўлмаса дилнинг —
Унга бадан ҳайф, дерлар.

Нокаслар куяр доғда,
Мард турмас мушкул чоғда.
Виқор бўлмаса тоғда —
Унга туман ҳайф, дерлар.

Хорнинг гулга йўқ раҳми,
Бад тилнинг ёмон захми.
Кимнинг ноқисдир фаҳми —
Унга сухан ҳайф, дерлар.

Кимда жоннинг уйқуси,
Кимда молнинг қайғуси.
Кимда йўқ эрк туйғуси —
Унга Ватан ҳайф, дерлар...

КИМ ҚАНДАЙ ЯШАЙДИ

Абдурафиқ акага

Тобга келмас, бўшайди,
Асли пўклар яшайди —
Қирқда ҳам пучак бўлиб,
Гул эмас, печак бўлиб.

Гапдан гилам тўшайди,
Майдагаплар яшайди —
Фийбатга дастак бўлиб,
Хотинга пўстак бўлиб.

Иш сўрасанг — қақшайди,
Майдакашлар яшайди —
Гуручда курмак бўлиб,
Ҳаммага эрмак бўлиб.

Сор — бургутга ўхшайди,
Эр йигитлар яшайди —
Фурури терак бўлиб,
Ҳақиқий эркак бўлиб.

Борган жойи яшнайдди,
Чин инсонлар яшайди —
Эл-юртга тиргак бўлиб,
Ватанга керак бўлиб...

ОНАМ ЭДИ

Борида соф тургандим,
Қайғу билмай юргандим.
Мен фаришта кўргандим —
У менинг онам эди.

Рўзгор дея қон ютган,
Боласига жон тутган.
Ўзини ҳам унутган —
У менинг онам эди.

Дард қўлида эриб жим,
Хизмат қилган келса ким.
Билмаган ором, тиним —
У менинг онам эди.

Меҳрада офтоб бўлиб,
Муниса моҳтоб бўлиб,
Сўнг кетган ноёб бўлиб,
У менинг онам эди.

Йўғида бағрим тилдим,
Беармон армон қилдим.
Изин тўтиё билдим —
У менинг онам эди...

СОЙ БҮЙИДА

Иззатилло акага

Сув ичида қайроқтош,
Айланару айланар.
Бағримдаги бор бардош —
Сув бўлмоққа шайланар.

Оқиб келар бу сувлар,
Неча жойда бурилиб.
Тош бошида ғулувлар —
Не тошларга урилиб.

Сувлар чопади илдам,
Шиддатига овора.
Айланиб борар тош ҳам,
Силлиқ тортиб тобора...

«Одам боши — сой тоши...» —
Деган нақл шундандир.
Ширин-аччиқ нон-оши —
Яхши-ёмон кундандир.

Сув бағрида қайроқтош,
Айланару айланар.
Кипригимдан томчи ёш —
Узилмоққа шайланар...

ДАРАХТЛАР ВА ОДАМЗОТ

I

Айланади куз, баҳор,
Қишу ёз бўлар такрор.
Эзиб ёғар ёмғир, қор —
Тик туради дарахтлар.

Ёндирса ҳам гар қуёш,
Илдизин чақса ҳам тош.
Қолмаса ҳам бир бардош —
Тик туради дарахтлар.

Йилни йилга улайди,
Мева тугар, гуллайди.
Вақти келса, дарахтлар —
Тик турганча қулайди...

II

«Мен сарвари коинот» —
Деб керилар одамзот.
Жойи келганда, уни
Букиб қўяди Ҳаёт!..

ЖОЙ

Учиб-учиб бирма-бир,
Юлдузлар жой талашар.
Дарахтлар тик турадир —
Илдизлар жой талашар.

Кенг далада тўқнашиб,
Кўнғизлар жой талашар.
Оламларга ўхшашиб,
Тўнғизлар жой талашар...

Сеҳри борми жойнинг ё,
Меҳри борми жойнинг ё,
Қанди борми жойнинг ё,
Банди борми жойнинг ё...

Боғлаб берганми, худо?!

* * *

Ёр кулади ноз билан,
Ширин ёлгон роз билан.
Баҳор келар ёз билан —
Боғингдан қиш кетганда.

Ўтиб маломат, таъна,
Хусумат қолар пана.
Дўстлар кўпаяр яна —
Бошингдан иш кетганда.

Бошинг қолса ҳам омон,
Қадринг сингани ёмон.
Қалбинг инграйди ҳамон —
Бағрингдан ниш кетганда.

Кимлар ҳиринг кулибди,
Нима сиринг билибди.
Нонлар ширин бўлибди —
Оғзингдан тиш кетганда...

ИССИҚКҮЛ БҮЙИДА

Александр Жумаевга

Келдим бағринга, мана,
Тенгинг қани, Иссиқкүл?
Яккамисан, ягона —
Тенгинг қани, Иссиқкүл?

Осмонларга туташган
Сувларингни кўрдим мен.
Жуфтин топмай адашган
Қирғоғингда юрдим мен.

Кудратинг айлаб ошкор,
Шиддатлисан, улуғвор.
Хайратим такрор-такрор —
Тенгинг борми, Иссиқкүл?!

Куч бер менга, тоқат бер,
Куч бер менга, омад бер.
Куч бер менга, мадад бер,
Куч бер менга, шиддат бер!

Чекинсин қайғуларим,
Поклансин туйғуларим.
Ушалсин орзуларим,
Куч бер менга, мадад бер!

Сувларингга бош тутиб,
Юзларимни чайдим мен.

Сувингми, күз ёш ютиб,
Сўзларимни айтдим мен.

Бўлгин меҳрибон она,
Қувват юқтир, Иссиққўл.
Сен чиндан ҳам ягона —
Тенгинг йўқдир, Иссиққўл!..

КОНЦЕРТДА

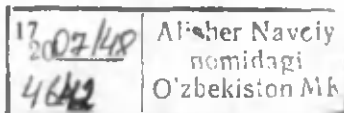
Ўктам Аҳмедовга

Тингланг, танбур бўзлаётир,
Не кечмишдан сўзлаётир.
Наволари ерга сигмай,
Осмонларни кўзлаётир.

Кўринг, малак ўйнаётир,
Ўйнаб-ўйнаб тўймаётир.
Уни ажиб созу садо —
Жон-ҳолига қўймаётир.

Ҳеч ким афсун қилмаётир,
Ҳайрат якун билмаётир.
Шунча одам тинглаб, кўриб —
Ўз жойидан жилмаётир.

Кўнгил дилга бўйлаётир,
Таманнодан сўйлаётир.
Қайдан мунча сеҳр десам,
Ўктам булбул куйлаётир...

ХАЗОН ШИВИРИ

Чумолидай чопамиз,
Тириклик ғиварида.
Не маънолар топамиз,
Хазонлар шиварида.

Куйган диллар фарёди,
Дилни ўртар ҳар доди.
Яшилликлар барбоди —
Хазонлар шиварида.

Келганмиз-ку, кетамиз,
Қум-тупроққа етамиз.
Биз ҳам овоз етамиз,
Хазонлар шиварида.

Афсоналар тўқилур,
Қайта ерга тўқилур.
Алвидолар ўқилур,
Хазонлар шиварида.

Номалари армон, ғам,
Ноталари ҳам мотам.
Йиғлар дили бор одам,
Хазонлар шиварида.

Гарчи ҳали ёмғир, қор,
Баҳордан лек умид бор.

Асраса бас авжин тор,
Хазонлар шивирда.

Ҳар дилда ўзгача ишқ,
Ҳар дил ўзича ошиқ.
Ҳаёт ҳақида қўшиқ —
Хазонлар шивирда...

УЗЛАТГА

Бағрингни айлаб гирён,
Гоҳ серҳашам, гоҳ урён,
Эй одам, чопма ҳарён,
Узлатга сен етарсан.

Кўпкаридай дунёда,
Не кўрардинг зиёда,
Хоҳ отлиқ, хоҳ пиёда,
Узлатга сен етарсан.

Иллатлардан чарчайсан,
Миннатлардан чарчайсан,
Хизматлардан чарчайсан,
Узлатга сен етарсан.

Сўз айтилмас тумтароқ,
Бўлмас ҳатто жинчиरोқ,
Ҳеч ким қилмас кўнғироқ —
Узлатга сен етарсан.

Бахтдан сўйлаб ривоят,
Дардинг айлаб шикоят,
Рози бўлиб ниҳоят,
Узлатга сен етарсан...

АРЗИМАЙДИ

Гоҳ эркалаб, гоҳо қопар дунё бу,
Ким йўргалаб, кимлар чопар дунё бу,
Дам йўқотиб, дамда топар дунё бу,
Арзимайди яхши-ёмон бўлишга,
Улгурмайди Ойлар баъзан тўлишга.

Эрталаб йўқ кеча кўрган одамнинг,
Тирикда бил, беҳуда сўнг мотаминг,
Омонатдир гадойингу Ҳотаминг,
Арзимайди буғдой-сомон бўлишга,
Улгурмайди юлдузлар гоҳ кулишга.

Ким инсондир, ундан яхши ном қолсин,
Диллар дилга муҳаббатдан дом солсин,
Қўллар қўлдан меҳр тўла жом олсин,
Арзимайди гулу тикон бўлишга,
Улгурмайди ғунча ҳатто сўлишга.

Қай дарёлар денгизларга етади,
Не жилғалар қумга сингиб кетади,
Дунё шундай қолиб, одам ўтади,
Арзимайди афсус-армон қилишга,
Улгурмайди одам инсон бўлишга...

БОЙОТАНИ БОЛАСИ

Бойотанинг боласи
Дард билмасдан ўсарди,
Беписандлик, шўхликда
Отасидан ўзарди.

Бойотанинг боласи
Ресторанлар кезарди,
Не-не гўзал гулларнинг
Япроғини эзарди.

Бойотанинг боласи
Шум режалар тузарди,
Не-не тоза гулларнинг
Фунчасини узарди.

Бойотанинг боласи
Ўзин бекдай сезарди,
Не-не асал гулларнинг
Юзи у деб қизарди.

Бойотанинг боласи
Хомхаёлда сузарди.
Билмасди — гул қарғиши
Толенини бузарди.

Бойотанинг боласин
Охир ранги бузарди.
Пўлат билагузуклар
Кўлларини безарди...

ҲАМШАҲРИМ

Ҳамшаҳрим, кел, хуш келибсан,
Ўнгимми ё туш келибсан.
Сен якка қушнинг ёнига,
Гўё таниш қуш келибсан.

Фарибликнинг нони қийин,
Тилло қадринг бунда – тийин.
Мусулмон ҳам бўласан чин –
Ҳамшаҳрим, кел, хуш келибсан.

Ўзга ўлка – улкан қозон,
Юз йил қайна – қўшилмас қон.
Ўйсиз ўтмас бир бурда нон –
Ҳамшаҳрим, кел, хуш келибсан.

Гапир элим ҳавосидан,
Маили, нарху навосидан.
Таскин топай давосидан –
Ҳамшаҳрим, кел, хуш келибсан.

Соғиндим юрт мевасини,
Сўзлашганда шевасини.
Ниқтаб тақдир тевасини –
Ҳамшаҳрим, кел, хуш келибсан.

Ҳаёт кимни қилмас ўйин,
Кечир Бобур фикру ўйин.
Олиб келдинг шаҳрим бўйин,
Ҳамшаҳрим, кел, хуш келибсан.

Ҳамшаҳрим, кел, хуш келибсан,
Ўнгимми ё туш келибсан.
Сен якка қушнинг ёнига —
Гўё таниш қуш келибсан...

НАҲОТ

Сийратим — бой, суратим — фақир,
Қўрқадилар наҳот дилимдан.

Тикан аро гулламоқ — тақдир,
Қўрқадилар наҳот гулимдан.

Тупроқдан ҳам забунман, оғир,
Қўрқадилар наҳот гилимдан.

Балиқман-ку асли мен ахир —
Қўрқадилар наҳот тилимдан...

ҲАЁТ ЎРМОНИ

Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг,
Кирмай десам ихтиёрим йўқ эди,
Кирмоққа ҳеч интизорим йўқ эди,
Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг.

Арслонлари панада жой солдирган,
Бўрилари тулкига ов олдирган.
Тошбақаси куёнин лол қолдирган —
Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг.

Ўзи қўнган шохни ўзи болталаб,
Бир тўда қуш томошайи ҳол талаб.
Айиқлари маст кезади бол ялаб —
Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг.

Бойўғлиси чивинларга дарс берар,
Ўргимчаги фил йўлига ин қураб.
Булбуллари қарға-зоғдан кун сўраб —
Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг.

Меҳр бериб, меҳр кўрмай ҳайронман,
На озоду, на ободу — вайронман.
Аро йўлда адашган бир жайронман —
Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг.

Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг,
Кирмай десам ихтиёрим йўқ эди,
Кирмоққа ҳеч интизорим йўқ эди,
Ўрмонига кириб қолдим ҳаётнинг...

ГАП

Кеча, кундуз ё оқшом дамлар,
Вақти, билмам, тўйми, тантана.
Кўринишдан тузук одамлар,
Мен ҳақимда гап қипти яна.

Билдим, бордир гуноҳим анча,
Ҳатто кўпин билмас эканман.
Кимдан олдим «гонорар», қанча,
Ҳисобини қилмас эканман.

Тўлишганмиш анча қоматим,
(Демак, шоир турмуши яхши).
Келар эмиш нуқул омадим,
Дўстим эмиш бор ҳофиз, бахши.

Хотинларим уч-тўртта эмиш,
Маъшуқалар эса минг қадар.
Ҳамма мазза бир мени демиш,
Мен бечора ўзим беҳабар.

Мошин минмас эмишман атай,
Мен эмишман сохта камтарин...
Қай оғизга не тугма қадай,
Айтаверсин айтар гапларин.

Гапга парвом йўқ менинг асло,
Миш-миш ҳам гоҳ хуш келар дилга.

Менга қизиқ ер ила само,
Булбул кўнглим шайдодир гулга.

Майли, айтсин чучук ё аччиқ,
Тўкилади балки гуноҳим.
Сочдаги оқ, дилдаги санчиқ —
Бор-йўғимга холис гувоҳим.

Пинҳон тутиб кўзда ёмғирим,
Одамларга меҳрим беадо.
Нима бўлар, билмам, охирым,
Бандам деган бўлса бас, Худо!..

ТАҚДИР ДЕДИМ

Бахтни тушга йўйдим мен,
Нон топганда тўйдим мен.
Кўп кўрсалар шуни ҳам,
Тақдир дедим, қўйдим мен.

Тузлар ўйди бағримни,
Музлар ўйди бағримни,
Қизлар ўйди бағримни,
Тақдир дедим, қўйдим мен.

Ким мени секин сотди,
Ким мени текин сотди,
Дўст дедим, лекин сотди,
Тақдир дедим, қўйдим мен.

Вафони билмади ёр,
Дўстдан мард келди агёр,
Ҳаммага ҳам худо бор,
Тақдир дедим, қўйдим мен.

Кимга малол шеър, байтим,
Кимга хаёл ер пайтим,
Қайтар дунё, бер қайтим,
Тақдир дедим, қўйдим мен.

Фаш бўлма кўп, эй ошна,
Сенда-ку баланд пошна,

Майли, фақат сен яшна,
Тақдир дедим, қўйдим мен.

Бахтни тушга йўйдим мен,
Нон топганда тўйдим мен.
Кўп кўрсалар шуни ҳам,
Тақдир дедим, қўйдим мен...

БУ КУНЛАР ҲАМ

Кимдир қомат тутиб ўтади,
Кимдир омад кутиб ўтади.
Кутганга бор битта тасалли —
«Бу кунлар ҳам ўтиб кетади».

Кимнинг қўли мудом ошгадир,
Кимнинг йўли тикан-тошгадир.
Кулган — бошқа, куйган бошқадир —
«Бу кунлар ҳам ўтиб кетади».

Кимда кўза, кимда қумғон бор,
Кимда бўза, кимда ёвғон бор.
Рост туюлган битта ёлғон бор —
«Бу кунлар ҳам ўтиб кетади».

Кимдир боғу, кимдир чўлдадир,
Дерлар: «Йигит моли йўлдадир».
Ҳасад эмас, ҳавас дилдадир —
«Бу кунлар ҳам ўтиб кетади».

Ким битказиб, битиб ўтади,
Ким ютказиб, ютиб ўтади.
Умид билан яшайди инсон —
«Бу кунлар ҳам ўтиб кетади».

ЎЗБЕК ҚИЗИ

Меҳр жойлаб кўзларига,
Бол қўшади сўзларига.
Кипригини кўтармайди —
Соя солган юзларига.

Ўзи оддий ўзбек қизи,
Ўзбегимнинг кўздек қизи.
Фариштами дейман чиндан —
Юрса ерда қолмас изи.

Узилмаса ҳамки кўзим,
Қарамасман унга ўзим.
Менга ёқмас ўзгалардек —
Ерда қолар бўлса сўзим.

Чехрасида офтоби бор,
Латофати — ноёби бор.
Қўлларида «Ўткан кунлар» —
Қодирийдан китоби бор...

БУ ГҶЗАЛ

Бу гўзал мисли Ой,
Ягона хушчирой.
Зоти ҳам инсонмас,
Паридир, ҳойнаҳой.

Бўлса ҳам сўзим мой,
Йўлида кўзим сой.
Қайтаман ноумид,
Ёшимдан изим лой.

Йўқ менда битта той,
Отам ҳам эмас бой.
Парининг кўнглида,
Топилмас менга жой.

Бу гўзал мисли Ой,
Ёлғиздир хушчирой.
Кутгани бой ўғли,
Ё бойқуш, ҳойнаҳой...

АНОРЛАР ЁРИЛДИМИ

Учрашганим сен билан,
Фасли гул, баҳор эди.
Кўнгил сенинг кўнгилдан
Сув ичган анор эди.

Кейин дайди ел кезиб,
Баргихазон тўктирди.
Анор кўнглимни эзиб,
Кўзёшларга чўктирди.

Анорлар ёрилдими,
Тупроққа қорилдими?
Менинг алам, зоримдан
Бахтингга борилдими?!

Майли, жоним, бўл омон,
Гина – дардим йўқолган.
Қалбим бағрида ҳамон
Ўшал ишқдан чўғ қолган.

Фақат дема: «Қиш яқин,
Хазон тўкиб, куз кезар...»
Ҳали дилда бор чақин,
Кўнгил баҳорни сезар...

Анорлар ёрилдими...

МЕҲР

1

Сенга берган меҳримни
Тошга берсам мабодо,
Гуллаб кетарди аниқ,
Ё берарди бир садо.

Сенга берган меҳримни
Билса эди кўкда Ой.
Бахт юлдузи бўларди
Ёки қуёш, ҳойнаҳой.

Сенга берган меҳримни
Гар илон кўрар эди.
Бўларди ипак қурти
Ёки бол берар эди...

На меҳримни билдинг Сен,
На наззора қилдинг Сен...

2

Тошдек совуқда ёндим,
Ойдаи ўзимдан тондим.
Мордек аччиқ тўлғондим,
Сенинг меҳрингсиз, жоним...

ЭРКАК ДАРДИ

Эркакни севар аёл,
Хотини ҳам севади.
У бундан ҳайрону лол,
Икки қушни қувади.

Аёлни йўқлаб келса,
Хотинига хиёнат.
Хотин ёнида бўлса,
Аёл билан шу ҳолат.

Роҳат деса, ором йўғ,
Унга шу даркормиди.
Қалби қолиб ё бечўғ,
Муҳаббатга зормиди?!

Ҳаммага ҳам бахт ширин,
Фақат тақдир сўзи чин.
Дилда дарди яширин,
У яшамас ўзи-чун.

Осон эмас — ўйласанг,
Бил мушкул эканини.
Гулни агар бўйласанг,
Унутма тиканини.

Ким билса ишқ шартини,
Ким тушунса — кулмайди.
Эркакнинг дил дардини —
Эркакмаслар билмайди!..

РҰМОЛЧА

Сени кўриб қолдим ногаҳон йўлда,
Шоҳи рўмолчанг ҳам бор эди қўлда,
Кўрдиму титрадим қолгандек дўлда,
Ўзга борар эди белингдан қучиб.

Рўе кўриндими дедим кўзимга,
Қалбим ишонмасди ҳеч бир сўзимга,
Туриб қолдим келиб-келмай ўзимга,
Наҳот ўзга борар белингдан қучиб.

Рўмолчанг ҳам солди дилга титроқни,
Сен лабимга босиб ширин дудоқни,
Сўнг у билан артар эдинг бўёқни,
Энди ўзга борар белингдан қучиб.

Рўмолчанг ўшадир, лабларинг ўша,
Кўксингдан учмоқчи каптаринг ўша,
Наҳот айтаётган гапларинг ўша,
Ўзга кетиб борар белингдан қучиб...

* * *

Гул булбулни бўйлатур,
Ишқ кангулни сўйлатур.
Кимса билмас давосин —
Дард кишини ўйлатур.

Севиб, билганим шулки
Муҳаббат роҳат эмас.
Севги тиконли гулки,
Асло фароғат эмас.

Бир дард эрур муҳаббат,
Зар гард эрур муҳаббат.
Ҳар ким бажара олмас —
Зўр шарт эрур муҳаббат.

Йиглаюрсан қон ютиб,
Бедор тунлар тонг кутиб.
Ўзинг бежон бўларсан —
Суйганингга жон тутиб.

Севги тиконли гулки,
Заҳми жароҳат эмас.
Севиб, билганим шулки,
Муҳаббат роҳат эмас...

ИККИ ЯХШИ

Бир яхшига бир ёмон ҳар жойда бор,
икки яхши қайда бор. *(Халқ мақоли)*

Гул чеҳрангинг акси бўлса — Ойда бор,
Сени Ой демоқдан нима фойда бор.
Ёнингда мен йўқман, ёнимда йўқсан,
Бир яхшига бир ёмон ҳар жойда бор,
Икки яхши қайда бор.

Сен санам, мен ғариб — қўшиқ бошлаган,
Фақат сени севиб, кўнгли яшнаган,
Тақдир ўртамизга жарлик ташлаган,
Бир яхшига бир ёмон ҳар жойда бор,
Икки яхши қайда бор.

Балки умрим бўйи сен томон юрдим,
Тушдами, ўнгдами мен сени кўрдим,
Кўрдиму, бағримни захларга бердим,
Бир яхшига бир ёмон ҳар жойда бор,
Икки яхши қайда бор.

Гулим, гарчи қўлим етмайди сенга,
Бу армон қалбимни олмайди енга,
Жонимдан ортиқроқ кераксан менга,
Бир яхшига бир ёмон ҳар жойда бор,
Икки яхши қайда бор.

Қўлинг сенинг доим шундай илиқми,
Қўзинг осмонданам чуқур, тиниқми,
Кўнглинг кўнглим каби ярим, синиқми,
Бир яхшига бир ёмон ҳар жойда бор,
Икки яхши қайда бор.

БАХТИЁР БЎЛИНГ

Кимлар толе сўраб юрибди,
Сизга омад тутибди қўлин.
Сизга худо ҳар не берибди,
Сиз ҳаммадан бахтиёр бўлинг.

Бахтдан таклиф қўлингизда бор,
Сизни кутар гулбоғлар сўлим.
Биздек ғариб йўлингизда зор,
Сиз ҳаммадан бахтиёр бўлинг.

Чиройингиз топмасин завол,
Сиз париси муҳаббат кўлин.
Сизни севиб бўлсак ҳам увол,
Сиз ҳаммадан бахтиёр бўлинг.

Сизга берган гўзаллик кучин,
Шарт этмаган лек вафо йўлин.
Бизни эслаб қийналмоқ нечун,
Сиз ҳаммадан бахтиёр бўлинг.

Сиз бекамсиз, бу аён фолсиз,
Яшнаяпсиз Ой каби тўлин.
Тилагим бор ягона, ёлғиз —
Сиз ҳаммадан бахтиёр бўлинг...

МУМТОЗ АДАБИЁТ СОҒИНЧИ

* * *

Муҳаббат ихтиёр эт...

Нодира

Осмонда эдим бир пайтлар,
Озигим — илоҳий байтлар.
Боқсам — нигоҳим ишқ эди,
Десам — сўзим қўшиқ эди.
Мен яна китобга ўтдим,
Муҳаббат ихтиёр этдим.

Ишқ эди асли нусратим,
Қалбимда асрий ҳасратим.
Байт ўқиб — нурга айландим,
Байт тўқиб — дурга айландим.
Мен яна офтобга кетдим,
Муҳаббат ихтиёр этдим.

Пуч ғамлар ҳамласи — горат,
Муборак — руҳий таҳорат.
Ишқ эрур дардлар асили,
Кўнгил — заҳматинг ҳосили.
Мен яна азобга етдим,
Муҳаббат ихтиёр этдим...

Буюк Пиру устозлар ижоди ҳамиша кўнгиллар малҳами, илҳом чашмасидир. Улар битган мисраларга яқинлашиб бўлмас. Камина самимий ҳавас ила (аруздан беҳабар ҳолда, албатта) ушбу машқларни қачондир ёзгандим. Ва Устоз, муҳаррир ҳамда мухлислардан чексиз узрхоҳлик ила ҳеч бир даъвосиз энди ошкор айлашга журъат этдим. Муҳаммас деб номланиши ҳам анъанага садоқатдандир, холос...

НАВОИЙ ҲАЗАЛИГА МУҲАММАС

Кўзи юлдуз, сочлари тун, ой каби рухсораси,
Жон қушига дон эрур бўйнидаги гулнораси.
Ё Раб, мунча узоқ экан ваъда-вафо ораси,
Маҳвашиким меҳридин бўлдум жаҳон овораси,
Раҳм этиб бир чора қилмас ўлса ҳам бечораси.

Бошқа булбул бўстонида айлайсан кайфу сафо,
Ичим куйиб, ташим қуриб, тортаман жабру жафо,
Фунча фаслинг ёди бирла топгандим дардга даво,
Захмлар қилдинг яна ғам нешидин, эй бевафо,
Бутмиш эрди васл нўши бирла бағрим ёраси.

Оллоҳ-оллоҳ, инсоф берсин Сенга ким, ростингни айт,
Олам-олам ваъда бериб, вафо қилдинг қайси пайт,
Бошдан ҳушим, дилдан сабрим кетти, деълмадим: «қайт».

Бевафолар кўнгли тонг йўқ лабларингга бўлса сайд,
Қайдаким лаъл бўлса атрофида бўлур хораси.

Дилдан хун оққач ажаб йўқ кўзларимга тўлса ашк,
Бағрим дард ёққач ажаб йўқ кўзларимга тўлса ашк,
Бахт қанот қоққач ажаб йўқ кўзларимга тўлса ашк,
Юзига боққач ажаб йўқ кўзларимга тўлса ашк,
Эл кўзига ёш тўлар қилса қуёш наззораси.

Бобур кўнглин қора этган қора кўзлар макридур,
Булбул кўксин пора этган ҳосид чуғлар қаҳридур,
Ошиқ бағрин ёра этган ширин сўзлар заҳридур,
Дарди ҳажрингдин Навоий кўнгли, кўкси, бағридур,
Ҳар бири юз пора-у минг ёра ҳар бир пораси.

БОБУР ҒАЗАЛИГА МУҲАММАС

Ул май ила жонон қани, эй ёр, не бўлди?
Ул ёр ила даврон қани, эй ёр, не бўлди?
Ул ғам ила армон қани, эй ёр, не бўлди?
Ул аҳд ила паймон қани, эй ёр, не бўлди?
Ул лутф ила эҳсон қани, эй ёр, не бўлди?

Ҳушдин кечиб сени севдим, сен севмадинг ҳеч,
Кўнглим ичра сени билдим, сен билмадинг ҳеч,
Умид бирла сента бордим, сен келмадинг ҳеч,
Кеттим мени ҳайрон эшигингдин, демаядинг ҳеч:
«Ул телбайи ҳайрон қани?», эй ёр, не бўлди?

Не сабаб мен-ла висолни кўзламадинг, оҳ,
Ҳажринг азобиға чора изламадинг, оҳ,
Йигит бошим уволиға бўзламадинг, оҳ,
Жонимға даво сўзунг эди, сўзламадинг, оҳ,
Жон дардиға дармон қани, эй ёр, не бўлди?

Бобурдан воз кечиб, эй дил, қай дилға етдинг,
Нечун мунча вафосизлиқ йўлини тутдинг,
Орзу каби хонумоним парчалаб кетдинг,
Мундақму эди аҳдики, Бобурни унутдинг,
Ул аҳд ила паймон қани, эй ёр, не бўлди?

МАШРАБ ҒАЗАЛИГА МУҲАММАС

Ғар дардимни куйга солсам, синиб тору афгон ўртар,
Дийдам тулиб ёшим тўксам, ёниб ашким уммон ўртар,
Беихтиёр дамсар тортсам, қўпиб тўфон макон ўртар,
Агар ошиқлиғим айтсам, куюб жону жаҳон ўртар,
Бу ишқ сиррин баён этсам, тағи ул хонумон ўртар.

Ишқ йўлига ҳар ким кирса игна янглиғ қолур урён,
Мум бўлибон ёниб эриб жигарлари бўлур бирён,
Соч толаси каби йўлда хавф ки кўнгул солур ҳар ён,
Кишига ишқ ўтидин зарраи тушса бўлур гирён,
Бўлур бесабру бетоқат, юрак бағри ҳамон ўртар.

Орази гул, кўзи наргис, лаби ғунча, зулфи райҳон,
Чаман аро кезсам эди, гулим билан бўлуб сайрон,
Вале насиб этди тикан, кўнглум йиғлар бўлуб вайрон,
Нечук тоқат қилай, дўстлар, бу дард ила бўлуб ҳайрон,
Ғамим бошқа, алам бошқа, юрагимни ниҳон ўртар.

Тунлар бедор нола қилдим, хол бўлай деб томоғингда,
Даштда мисли лола кулдим, бол бўлай деб дудоғингда,
Ой юзингга вола бўлдим, парвонаман чироғингда,
Мени бехонумон тинмай куюб ҳар дам фироқингда,
«Нигоро!» деб отинг айтсам ки, шавқингдин забон ўртар.

Ширин сўздин зиён топдим, тилимними чаён айлай,
Маҳрами роз йўқ ки бугун дарду ҳолим аён айлай,
Адашганда билмам энди ёлғиз бошим қаён айлай,

Қаю тил бирла, эй жоно, сенинг ғасфинг баён айлай,
Тилим долу кўзим гирён, сўнгақларни чунон ўртар.

Орзу-армон бўлди менга аёғингда фидо бўлмоқ,
Дийдорингга тўймай зарра, жамолингга гадо бўлмоқ,
Қисматимми сенга етмай, хаёлингда адо бўлмоқ,
На қаттиқ кун экан, дилбар, висолингдин жудо бўлмоқ,
Менинг оҳим ўтиға бул замини осмон ўртар.

Изларингда умрим ўтти, кўрганим йўқ ҳаргиз роҳат,
Тағин васлинг умид этсам, кўрсатмадинг бир мурувват,
Ўзим суйиб, ўзим куйиб, оворамаи танҳо фақат,
Юракда дарду ғам қат-қат, ки менда қолмади гоҳат,
Агар бир заррасин бул вақт десам ишқи баён ўртар.

Ваъда ёлғон дунёмикин, нечук аҳдингда турмайсан,
Эмди кўзинг тушса ҳамки мендай ғарибни кўрмайсан,
Унутмаган кўнглум ҳаққи дил боғидан бир юрмайсан,
Бу дард ила хароб ўлдим, келиб ҳолимни сўрмайсан,
Унум чиқса юракдин бу тану жон, устихон ўртар.

Кўксим ҳануз нишон эрур, ғамза отиб асло толма,
Ақлимни олиб йўқотдинг, энди ўзга ҳушин олма,
Бобурнику ҳалок этдинг, бошқадан даъвога қолма,
Бу Машраб дардини, жоно, ки ҳеч ким бошига солма,
Агар маҳшарда оҳ урсам, биҳишти жовидон ўртар.

ФЕРУЗ ҒАЗАЛИҒА МУҲАММАС

Ман дағи мотамсаро, не бўлди, ёрим келмади,
Бағрим чок, сийнам яро, не бўлди, ёрим келмади,
Кўзим хун, рўзим қаро, не бўлди, ёрим келмади,
Бу кеча базмим аро, не бўлди, ёрим келмади,
Ўртади ҳижрон ўтиға йўғу борим, келмади.

Киприклари ханжар киби, кўзлари жаллодким,
Жон қушини қўймадилар бир даме озодким,
Ҳар лаҳзае айладилар ситами бедодким,
Кел деганда «яхши келгум», деб эди, фарёдким,
Билмадимким, не сабаб бўлди, нигорим келмади.

Нўш этиб ишқ шаробидин сидқидил махмурман,
Ақлу ҳушдин айро тушиб телбайи машҳурман,
Ёди васли маст айлади, шул сабаб маъзурман,
Неча кундурким қолиб ҳижрон аро маҳжурман,
Тарқатурға жоми васлидин хуморим келмади.

Диллар анга қул турур, ул ҳусн ичра шоҳким,
Гўё мулки кавкаб аро ул ягона моҳким,
Анинг васлин зор истаган неча лак дилхоҳким,
Келмакиға ваъда айлаб эрди бу тун, оҳким,
Ҳаддидин йўлида онти интизорим, келмади.

Ул пари гар истаса жон кирар ўлук танга,
Ошиғини ўлдурмоқ эрур хуш ҳунар анга,
Вале маним тоқатим йўқ бул каби сир фанга,

Орази ҳижронида олам қоронғудур манга,
Равшан айларга юзидин шоми торим келмади.

Нетай, ёрнинг фитнасинин дил армони тоғдек,
Аҳволим кўп забун маним, рақиб кўнгли чоғдек,
Ичим куйиб адо бўлди, гарчи ташим соғдек,
Бўлди базмим гулшани, кетгач хазони боғдек,
Они айларга гулистон навбаҳорим келмади.

Ғийбати эл, афсонаман кўплар ўртасида,
Ёлғуз қолиб бегонаман тўплар ўртасида,
Фунча истаб гирёнаман чўплар ўртасида,
Хор аро гулдек бўлурға хўблар ўртасида,
Сарвиқадду гулжабинуну гулузорим келмади.

Бекасликда адашдим, найлай, ман эмди, дўстлар,
Карвоним сўнги йўлга шайлай, ман эмди, дўстлар,
Боз ани йўлчи юлдуз сайлай, ман эмди, дўстлар,
Ишқ сири кимга шарҳ айлай ман эмди, дўстлар,
Маҳрами розу ниҳону ошкорим келмади.

Не тонг, умр баҳорида Бобур кўнгли куздек,
Ниҳол мисол унай деса даҳр бағри туздек,
Суйимсизнинг суйкалгани тегиб кетар муздек,
Нола айларман туну кун ҳажрида Феруздек,
Кўнглига таъсир этиб афғони зорим, келмади.

Лоуқдан

Жаҳонга дилбанд бўлиб,
жаҳон нима, билмаймиз,
Замонга фарзанд бўлиб,
замон нима, билмаймиз.

Қариллик етмагунча,
билмагаймиз ёшликни,
Тупроққа кетмагунча,
нишон нима, билмаймиз.

Ташна ҳам қолмагунча,
билмагаймиз сув қадрин,
Оч нафас олмагунча,
ки нон нима, билмаймиз.

Боримиз куймай туриб,
англамаймиз хомимиз,
Тўкмагунча барг – қуриб,
хазон нима, билмаймиз.

Умрга шукрсизлик
бизда зиёда эрур,
Жонимиз чиқмагунча
ки жон нима, билмаймиз...

Лоиқдан

На ранжу азобдан қўрқарман,
На ҳоли харобдан қўрқарман.

Ҳадигим йўқ тўфон мавжидан,
Лек хаси нобопдан қўрқарман.

Ҳисобим пок замона ичра,
У-бу кажҳисобдан қўрқарман.

Вақтида шитоб-ла юардим,
Бул замон шитобдан қўрқарман.

Бир вақт шароб мендан қўрқарди,
Бугун мен шаробдан қўрқарман.

Лоиқдан

Бу шодон дилимни ношод айладинг, шод бўл,
Менинг орзуларим барбод айладинг, шод бўл.

Сену ишқдан, одамлик меҳру сафосидан
Ҳар не жамлагандим, сен бод айладинг, шод бўл.

Дил доду фарёдига етарсан деб эдим,
Додим тингламадинг, бедод айладинг, шод бўл.

Сенинг ёдинг хотиримдан кетмас эди ҳеч,
Мени бехотиру беёд айладинг, шод бўл.

Сен-ла озод бўлай девдим умр ғамидан,
Мени шодлигидан озод айладинг, шод бўл.

Хароб этиб муштоқликда чашмим уйини,
Бегона уйини обод айладинг, шод бўл.

Сенга дилимдек оппоқ бахт тилайман яна,
Гарчи менга ситам бунёд айладинг, шод бўл.

* * *

Лоиқдан

Бошимиз атрофида айланган чархи гардун,
Дўст каби айланса-да вале душман инчунун.

Булут бағрида Ойнинг қора тортар чеҳраси,
Кимнинг кўнгли оқ бўлса, бошиладир қора кун.

Барра кўзичоқ ҳали офтобда қуримасдан,
Пўстидан бўлиб жудо, бўғзидан тўкилар хун.

Одамзот ҳам мисоли жаҳонгашта бир кўёш,
Ҳар қанча олға юрса, уни яна кутар тун.

Чархга етгудек бўлиб таралса-да оҳимиз,
Не садолар фазода фаромушу беунум.

Барча вужудин янчган бу тегирмон абадий
Айланар, навбатида бизни ҳам айлагач ун!

...

Лоқдан

Хуснингдаги дилраболик ўлдирар охир мени,
Дардингдаги худнамолик ўлдирар охир мени.

Пешанам толеъида бордир фақат олислигинг,
Васлингдаги нораволик ўлдирар охир мени.

Сени бергач қўлдан мен урарман бошимга қўлим,
Ишқингдаги норизолик ўлдирар охир мени.

Дилмурдаларнинг ёмон кўзларидан қўрқмасман ҳеч,
Чашмингдаги бу ошнолик ўлдирар охир мени.

Олдинда ўлсам майли эди, ва лекин, во дариг,
Ошиқлигим ҳам жудолик ўлдирар охир мени.

Ҳар художўй, ки худо йўлида берарди жонин,
Бехудлик ё бехудолик ўлдирар охир мени!

Лоиқдан

Мендан қайда мақола, нутқу масал етади,
Мен ошиқман, таъбимга танҳо ғазал етади.

Мен аслида азалдан ошиқ шоир етишдим,
Ёзиғимдан ёзганда нақши азал етади.

Осмондаку эмасман, аммо мен турган жойга
Ҳар ким етса, даригим, нўноқ, дағал етади.

Мен шоирман, ки буни ҳар тахтдан афзал билдим,
Менга амал етгунча аввал ажал етади.

Қариндош қўли билан илдизимни чопаман,
Менга фақат бехудлик, мендан халал етади.

Юриш-туришим кўриб, камбағал дейди каслар,
Кам кўнгилнинг зорига бир камбағал етади!

* * *

Лоиқдан

Эй бача, кўрдим, каслар шоиргарошлик этдилар,
Шеърни танитай туриб, баҳсу талошлик этдилар.

Ошно бўлмай туриб замону тириклик дардига,
Тилда ошнолик билан даъвои ошлик этдилар.

Шеър суҳаннинг руҳидан бўса олмоқ ўрнига
Хунарни зое айлаб ношуд наққошлик этдилар.

Шеъри Ажам қоматига гавҳар шарт эмас, улар
Унинг пок гавҳаридан сарфи маошлик этдилар.

Гар суҳан кўзларга олов бахш этгувчи эди,
Бу каслар мардум кўзига тупроқпошлик этдилар.

Лоиқдан

Сен бир кун ёрим бўларсан,
ки мен ёрлик этолмасман,
Бир кун менга дил берарсан,
ки дилдорлик этолмасман.

Дилимни оларсан бир кун,
ки оҳи афсус мушти бор,
Ғамимни ўйлайсан бир кун,
ки ғамхорлик этолмасман.

Гул экарсан бир фаслда,
ки қор ёғиб, ер муз боғлагай,
Мен бечора ўшал дамда
мададкорлик этолмасман.

Хазондек сочилган пайтим,
сен гул каби очилгайсан,
Бошимга келарсан бир кун,
ки даркорлик этолмасман.

Жоним кетиб бўлган дамда,
жон бахш айлай дейсан кеч,
Дунё ҳасратидан ўзга
бошқа зорлик этолмасман.

Ишқ аввали — қўл етмас осмон,
 Ишқ охири — қум-тупроқ этак.
 Ишқ аввали — орзули дoston,
 Ишқ охири — армонли эртак.

Ишқ аввали — ёр бўйнида қул,
 Ишқ охири — дилдан қўл ювиш.
 Ишқ аввали — дийдор сари йўл,
 Ишқ охири — юзсизни қувиш.

Ишқ аввали — зулфда гул ҳиди,
 Ишқ охири — хор-хасга зарда.
 Ишқ аввали — дунё соҳиби,
 Ишқ охири — кишисиз мурда.

Ишқ аввали — мардлик даъвоси,
 Ишқ охири — номард тухмати.
 Ишқ аввали — кўнгил навоси,
 Ишқ охири — дардлар заҳмати.

Ишқ аввали — бўса шираси,
 Ишқ охири — шўр-аччиқ қаҳри.
 Ишқ аввали — ёрнинг чехраси,
 Ишқ охири — айрилиқ заҳри.

Ишқ аввали — баҳор ғазали,
 Ишқ охири — хазон зоҳири.
 Ишқ аввали — дунё аввали,
 Ишқ охири — дунё охири!

* * *

Лоиқдан

Шоирлар гуноҳи савобдан яхши,
Аччиқ кўз ёшлари шаробдан яхши.
Шошилинг уларнинг бағри базмига,
Оҳларин тутуни кабобдан яхши.

Лоиқдан

Ўзимга ўзимдан бўлак табиб йўқ,
Ўзимга ўзимдан бўлак ҳабиб йўқ.
Умр шундай ўтса, билганим шулки,
Ўзимга ўзимдан бўлак рақиб йўқ!..

Расул Ҳамзатовдан

Эҳтиросли уч тилак, мана —
Кўнгил гўё оташга тўлар.
Бир сулувни қучсайдим яна,
Кейин эса не бўлса-бўлар.

Бўшатсайдим яна бир қадаҳ,
Худо ўзи раҳмимни қилар.
Бир шеър яна ёзсам ишқ ҳақда,
Кейин эса не бўлса-бўлар.

Сулув қучдим, аммо негадир,
Юрак унга бўлмади тутқун.
Май ҳам гўё бемаза татир,
Аввалгидек шеър сочмас учқун.

Кимдир хабар тарқатибди тез,
Гап оёқсиз чопади илдам.
Сўнмиш олов қалбимда бу кез,
Оқсар эмиш остимда от ҳам.

Мени ўлик рўйхатга қўшиб,
Фаним бекор тиржайиб кулар.
Бир сулувни қучаман жўшиб,
Кейин эса не бўлса-бўлар.

Бир қадаҳни симириб яна,
Шеър ёзаман — ўзим ишонган.
Ғалабани қилиб тантана,
Ўқим жойлаб қўйгум нишонга.

Шеърим билан ёқаман юлдуз,
Совутолмай вақт ожиз қолар.
Ҳайратларда «воҳ» деб қоласиз,
Кейин эса не бўлса-бўлар!

* * *

Расул Ҳамзатовдан

Булбул навосин тинглаб,
Қолдим маъносин англаб.
Чаман ҳақда куйлар у,
Ватан ҳақда куйлар у.

Шундан овози майин,
Ёқар, тинглаган сайин.
Бошқа қўшиқлар эса,
Жонга тегарди роса...

• • •

Расул Ҳамзатовдан

Ким ғашга тегиб жуда,
Кулаверса бехуда —
Эркакми ўша?

Ким қиличга чап бермай,
Юрган бўлса ғам кўрмай —
Эркакми ўша?

Ким тилак айтганда ҳам,
Чеҳрасин очмаса дам —
Эркакми ўша?

Ким севиб-севилмаса,
Бўса таъмин билмаса —
Эркакми ўша?

Ким сарф айлаб ширин сўз,
Ҳар жононга солса кўз —
Эркакми ўша?

Ким хушомад қилса-ю,
Яна бизни сотса у —
Эркакми ўша?

Ким остонадан ўтиб,
Титраса, қадаҳ тутиб —
Эркакми ўша?

Ким, майли, юз йил ўтса,
Ота уйин унутса —
Эркакми ўша?

Ким қалби тўлиб музга,
Ҳукм чиқарса бизга —
Эркакми ўша?

Ким сўз бериб, бир куни
Қайтариб олса уни —
Эркакми ўша?..

Расул Ҳамзатовдан

Техроннинг кичкина бир дўконидан,
Чимдим хушбўй хино сотиб олдинг сен.
Эрта оқ тушган йиллар армонидан —
Толани яширмоқ истаб қолдинг сен.

Жоним, сотиб олдинг хинони бекор,
Ўсма ҳам сен учун асло шарт эмас.
Сен ҳамиша ёшсан, гўзалсан, нигор,
Кучли эҳтирос-ла севасан-ку, бас.

Ёниб ўтди йиллар, тингланма! зори,
Дўхтирларни қанча мақтама қат-қат.
Йилларни қайтармас бирор-бир дори,
Ёшликни қайтарар муҳаббат фақат.

Ҳаёт бу ҳаёт-да, табиий, ахир,
Йилдан йилга кетар кўзларим нури.
Турли ойнак ёзар таниш кўздўхтир,
Тавсия қилади мўъжиза дори.

Билганин айтади ҳар битта дўхтир,
Лек кўзойнакка дия бермаяпман мен.
Жоним, севгим кўзи ҳамиша ўткир —
Оқ тушган толангни кўрмаяпман мен.

ШОИРЛАР

Шоирлар ошиқдирлар,
Севгига лойиқдирлар.
Севгига содиқдирлар —
Шоирлар ошиқдирлар.

Унвонсиз олим улар,
Жунунда солим улар.
Ўзига золим улар —
Шоирлар ошиқдирлар.

Улар ҳофиз — беовоз,
Дил торидан чертган соз.
Дунёга қўйган пардоз —
Шоирлар ошиқдирлар.

Бахтдан кечиб дўстона,
Ғамдан ичиб мастона.
Камтарликда остона —
Шоирлар ошиқдирлар.

Машрабдан мерос дарди,
Қиёмат — оҳин гарди.
Худонинг севган марди —
Шоирлар ошиқдирлар.

Эзгулик фидолари,
Гўзаллик шайдолари.

Муҳаббат адолари —
Шоирлар ошиқдирлар.

Бош-оёқ юрак улар,
Кераксиз керак улар.
Ҳамиша гўдак улар —
Шоирлар ошиқдирлар.

Шоирлар ошиқдирлар,
Севгига содиқдирлар.
Севгига лойиқдирлар —
Шоирлар ошиқдирлар.

ЭЪТИРОФ

Бу дунёда уч-тўрт мард хайрихоҳ бизга,
Уч-тўртта дили бегард дилогоҳ бизга.
Йўқса дунёнинг бизга ҳуши йўқ асли,
Кун бермасликдан ўзга иши йўқ асли.

Бу дунёда уч-тўрт мард боримиз билар,
Уч-тўртта соҳиби дард зоримиз билар.
Йўқса дунё қучоғи тор эди бизга,
Яна қанча қийноғи бор эди бизга.

Бу ҳаётда уч-тўрт зот кўзи бутундир,
Қалбида меҳри бунёд, ўзи бутундир.
Йўқса ҳаёт кечарди зулмат ичида,
Умр шаъми ўчарди ғурбат кечиди.

Бу ҳаётда уч-тўрт зот талабгори биз,
Бори учун умрбод миннатдори биз.
Ҳақ деб жойдан жилганлар ҳамроҳдир бизга,
Мард қадрини билганлар паноҳдир бизга...

АФСУС

Хатолардан, қусурлардан,
Жафолардан, гурурлардан,
Пинҳон чоҳу чуқурлардан —
Севги ҳам қарийди, афсус,
Меҳр ҳам арийди, афсус.

Маломату бўҳтонлардан,
Ғийбатлару гумонлардан,
Макру ҳасад, ёлғонлардан —
Севги ҳам қарийди, афсус,
Меҳр ҳам арийди, афсус.

Хусни жамол атри ўтар,
Ҳайрат хаёл сатри ўтар,
Тоза висол қадри ўтар —
Севги ҳам қарийди, афсус,
Меҳр ҳам арийди, афсус.

Минг йил оққан Нилга ўхшаб,
Хазон кўрган гулга ўхшаб,
Зада бўлган дилга ўхшаб —
Севги ҳам қарийди, афсус,
Меҳр ҳам арийди, афсус.

Тўзиб кетган жанда қаби,
Бева қолган янга қаби,
Ейилган бир танга қаби —

Севги ҳам қарийди, афсус,
Меҳр ҳам арийди, афсус.

Турмуш нозу тарангида,
Айблар созу жарангида,
Куйган кўнгил оҳангида —
Севги ҳам қарийди, афсус,
Меҳр ҳам арийди, афсус.

Дунёга пок қаралмаса,
Дўст корига яралмаса,
Асралмаса, сўралмаса —
Севги ҳам қарийди, афсус,
Меҳр ҳам арийди, афсус...

* * *

«Кўрмагани кўргани қурсин...» —
Деган киши қандини урсин.
Семизликни қўй кўтарар чин,
Одам эса қутураар лекин.

Ўтган сайин умр дамо-дам,
Ҳикматига ишонч мустаҳкам:
Йўқликка гар дош беролса ҳам,
Тўқликка лек чидолмас одам...

ТҮРТЛИКЛАР

* * *

Бекасу бесомон, бебокман,
Дилдарду дилхуну дилчокман.
Беғаму бемалол мисли осмон,
Бетама, бекин мисли хокман.

* * *

Банда обод бўлдим деб харобга кетар,
Дарё лабидан гўё саробга кетар.
Қайда қачон адашдим деб хижолатда,
Англагунча то, хоки туробга кетар.

* * *

Ким мақтанар қўйдим деб узукка тешик,
Ким лоф урар очдим деб осмонга эшик.
Мен бир ҳолга ҳайронман, бир хил ёғочдан
Кимдир тобут ясайди, ким эса бешик.

* * *

Бизнинг ҳаёт — офтобдаги муз,
Эриб кетар етиб келмай куз.
Улгурмайсан на шимиб, ялаб,
Барибир У — мангуликталаб...

* * *

Торни қўйиб, кенгни олади,
Пастни қўйиб, тенгни олади.
Куйган сари куйдим тақдирдан —
Бирни бериб, мингни олади...

* * *

Сўзламай дегандим, ахир бўлмади,
Тақдирим бир танти тақдир бўлмади.
Тилло ёшлигимни алдаб олдию,
Ҳам бой бўлмади, ҳам фақир бўлмади...

* * *

Ким кўз-қошинг соғинар,
Ким нон-ошинг соғинар.
Кимсалар бор, вожаб,
Кўзда ёшинг соғинар...

* * *

Нодон ёр дилингга озоринг солар,
Бир гул бердим деб юз баҳоринг олар.
Доно ёр суҳбати жонингга дармон,
Май ичмай мастсану, хуморинг қолар.

* * *

Ҳаёт гоҳ йўлу гоҳ йўлакча экан,
Бахт кимга кўл, кимга кўлмакча экан.
Саломим беалик эмас юртда, лек
Уйда қадр кўрмоқ бўлакча экан...

* * *

Одам бўлмоқ илмин йўли узундир,
Ёлғон бахт аслида макру афсундир.
Ёринг нодон бўлса қалбинг ҳузундир,
Иффат ила ҳаё боқий ҳусндир...

* * *

Дарди жонга топмай даво,
Кўрдим — булбул айлар наво:
«Тикан севсам бўлмасмиди,
Бевафо гул севгунча то...»

АСИЛ ЮЗИНГ

Йўлим бўйи шитобдасан,
«Дўстман» деган хитобдасан,
Фақат нечун ниқобдасан —
Асил юзинг керак менга.

Қандай маъно қарсагингда,
Тупроқ изи тирсагингда,
Не манфаат истагингда —
Асил юзинг керак менга.

Силаб туриб курагимни,
Нишон олма юрагимни,
Аввал билдир керагимни —
Асил юзинг керак менга.

Таваккалдир умрим ҳар дам,
Сабру шукрим дилда бардам,
Мард бўлсанг бас — ёв чиқсанг ҳам,
Асил юзинг керак менга...

БИР ДҮСТ ҲАҚИДА

(Тўртликлар туркуми)

Ёд бўлмай аҳду қасам,
Ёт томон отилди дўст.
Сотилмас, дўст-ку, десам,
Бемалол сотилди дўст...

* * *

Қасдимга қасд этди дўст,
Афсуски паст кетди дўст.
Одам деб қўл узатсам,
Шайтонга даст тутди дўст...

* * *

Қалбим тиглаб, ёрди дўст,
Қадрим лойга қорди дўст.
Кутмагандим ҳеч ундан,
Наҳот шунга борди дўст?!

* * *

«Ана сенга» — деди дўст,
«Мана сенга» — деди дўст.
Сохта қадр талашиб,
Юрагимни еди дўст...

* * *

Аслинг аён, сохта дўст,
Наслинг чаён, сохта дўст.
Қай тил ила мен айлай —
Васфинг баён, сохта дўст?!

* * *

Ўзни шадлод этди дўст,
Доду бедод этди дўст.
«Нодон дўстдан ит афзал» —
Нақлин исбот этди дўст...

* * *

Кўзларимнинг кўри — дўст,
Ақлу онгим ғўри — дўст.
Ширин деб умид қилсам,
Пешанамнинг шўри — дўст...

* * *

Кўнгил буткул синди, дўст,
Меҳру ишонч тинди, дўст.
Ҳайронмиз айро-айро,
Не қиламиз энди, дўст?!

ТАРКИ ДҮСТ

Олма бадан қоқади,
Тарки пўст осон эмас.
Кўзимдан сув оқади —
Тарки дўст осон эмас.

Кўрдим дўстдан хиёнат,
Шу дунёда қиёмат.
Бу оламга сифмадим —
Тарки дўст осон эмас.

Иzzати пахта экан,
Ҳурмати сохта экан.
Бағри дилим тигладим —
Тарки дўст осон эмас.

Шубҳаларни қувардим,
Ахир... Уни севардим.
Қалбим қонаб, йиғладим —
Тарки дўст осон эмас.

Солиқмидим унга мен,
Лойиқмидим шунга мен...
Юрагимни йўқладим —
Тарки дўст осон эмас.

Олма ранги оқарди,
Тарки пўст осон эмас.
Кўзим маъюс боқарди —
Тарки дўст осон эмас...

* * *

Қалбим бир синган қадаҳ,
Бу қадаҳда шароб йўқ.
Мендек юраги зада,
Мендек ҳоли хароб йўқ.

Алладими ул санам,
Алдандимми ё манам?!
Ўртар шубҳа-гумонлар,
Маънили бир жавоб йўқ.

Кўнгил учун суямиз,
Кўнгил учун куямиз.
Ёқар ширин ёлғонлар,
Бундан аччиқ азоб йўқ.

Бағримга етмас ҳаво,
Бўғилди кую наво.
Паст бўлдими осмонлар,
Ёки наҳот офтоб йўқ?!

Ошкор айлаб ўзини,
Кўрсатди чин юзини.
Нечун яна армонлар,
Дўстда энди ниқоб йўқ.

Қалбим бир синган қадаҳ,
Бу қадаҳда шароб йўқ...

КАРДИОЛОГИЯ ДАФТАРИДАН

ШИФОКОРЛАР

*Тошкент шаҳар 17-касалхона
Шошилич кардиология бўлими
тиббиёт ходимларига бағишланди*

Бири опа, бири сингил шифокорлар,
Меҳрибону қули енгил шифокорлар.

Юрагингиз бўлса хаста, сиз беморлар,
Тузатарлар секин-аста шифокорлар.

Кўтаргайлар нозингизни, беқарорлар,
Яширгайлар озингизни шифокорлар.

Оҳ чексангиз, қошингизда чин ҳушёрлар,
Парвонадир бошингизда шифокорлар.

Шоирахон шеърга шайдо, кўп дилдорлар,
Сайёрахон қалби дарё, шифокорлар.

Ҳамширалар чин фаришта, хўп дастёрлар,
Умидахон бош ҳар ишда, шифокорлар.

Энг аввало бўлманг касал, йўқса борлар —
Ўзи гузал, сўзи асал шифокорлар.

Кўрмагандир дарддан армон мендай зорлар,
Бобурга ҳам тилар дармон шифокорлар.

Либосидай тоза кўнгил шифокорлар,
Бири опа, бири сингил шифокорлар...

ҲОЛ СЎРАНГ

Эй сизлар — тани соғлар,
Беморлардан ҳол сўранг.
Соғ юриб, кайфи чоғлар,
Беморлардан ҳол сўранг.

Гулдек очилинг, сўлманг,
Ногоҳ ҳасратга тўлманг,
Улардек хаста бўлманг,
Беморлардан ҳол сўранг.

Тонглари бедор отган,
Боши ёстиққа ботган,
Эшикка қараб ётган,
Беморлардан ҳол сўранг.

Бир бош узум, икки нон,
Бас — етса фурсат, имкон.
Таскин топар интиқ жон,
Беморлардан ҳол сўранг.

Дунё тору кенг, майли,
Эмас балки тенг, майли.
Савоб учун денг, майли,
Беморлардан ҳол сўранг.

Соғлиқ қадрига етинг,
Ҳар дам шукрона этинг.
Вақт толиб, келиб-кетинг,
Беморлардан ҳол сўранг.

Дарди бор ҳар бир инсон,
Меҳрдан топар дармон.
Бўлмагай Сизга армон,
Беморлардан ҳол сўранг.

Ҳаёт ширин бир неъмат,
Одам азиз, ганимат.
Бўлинг соғу саломат,
Беморлардан ҳол сўранг...

ИШ

Қиёмиддин акага

Бобомерос шу меҳнат,
Момомерос шу заҳмат.
Эшитган борми «раҳмат»,
Бизга фақат иш қолган.

Бехабармиз боладан,
Жигар, амма-холадан.
Юракдаги ноладан —
Бизда фақат иш қолган.

Умр оқиб ўтганда,
Соғлиқ қўлдан кетганда.
Навбатимиз етганда,
Биздан фақат иш қолар...

ЯҚИН ЎТМИЩДА

Бухородан аввал тилло ковладилар,
Бухородан кейин мулло «овладилар».
Хароб айлаб меҳроблару минорларин,
Қуймадилар қадамжою мозорларин.

Шаробни ҳам арзон айлаб, мўл қуйдилар,
Бад ишларга зимдан атай йўл қўйдилар.
Нечаларнинг умри куйди оқибатда,
Неча яна куяр бўлди охиратда.

Файз қолмади, бузуқ ишлар зоҳир бўлди,
Замона ҳам гўё тамом охир бўлди.
Қаро булут чиққан каби моҳ устина,
Шариф шаҳар оқ чекарди оқ устина...

АЁЛ КЎРДИМ

1

Аёл кўрдим, эрига
Қилмас гўё илтифот.
Гўё бир «қамчиси» бор,
Ўзи ҳам шўху шадлод.

Аммо биров олдида,
Ёмонламас эрини.
Ортидан ҳам «сиз»лайди,
Ошкор қилмас сирини.

Балки бу сохта ёлғон,
Аслин ҳеч ким билмайди.
Бу аёлни лек ёмон
Дегим сира келмайди...

2

Аёл кўрдим, эрини
Гўё қаттиқ суяди.
Ишонмай еру кўкка,
Ҳам қизғониб, куяди.

Сал нарсага лек гўё,
Иzzат-нафси дарз кетар.
Эрининг ҳам йўғу бор
Айбин дoston – арз этар.

Эрин орtdан «сен»ласа,
Ихлосларим қақшайди.
Айниқса шу қилиғи
Хиёнатга ўхшайди...

ОТАМГА МАКТУБ

Йигитликнинг фаслида
Дардим оғир, отажон.
Юрак эмас, аслида
Қалбим оғрир, отажон.

Юракда девор бормиш,
Нураса — жаҳон тормиш.
Не тушмаган бошимга —
Бу кўргилик ҳам ёрмиш.

Сўзим эмас васият,
Ё дардимдан арзият.
Фақат дейман Сиз чекманг
Мени ўйлаб азият.

Кўп ўйладим оламни,
Камига беш боламни.
Бу дунёнинг ғуссаси —
Маҳзун қилди ноламни.

Лекин Сиздек отам бор,
Ҳар лаҳзада мадаккор.
Дуойингиз туфайли
Менга мудом омад ёр.

Дард хуружи палласи,
Чўкса ҳам дил қалъаси.
Бахтимга Сиз нураманг,
Бўлинг кўнглим далдаси.

Ғамим ғамга ботганда,
Ғаним тошлар отганда.
Парвойим келмас, ҳатто
Дўсту ёрим сотганда.

Икки дард озор экан,
Давоси бекор экан.
Бири ноқобил қардош,
Бири нодон ёр экан.

Дунё ҳам работ экан,
Уч кунлик ҳаёт экан.
Бутун қолмоқ чорасиз —
Бир илож сабот экан.

Бўлди ранг-рўйим сомон,
Номус — қаттиқ, ор — ёмон.
Ғарчи зарба юракка —
Ғозир ҳам қолғум омон.

Умидим наво этар,
Юрак раҳнаси битар.
Худо хоҳдаса, мени
Бу дардлар четлаб ўтар.

Балодан бўлғум халос,
Иродам Сиздан мерос.
Баҳтимға Сиз бор бўлинг,
Жоним Отажон, холос.

Бемор ётиб, ўйлайман,
Юлдузларни бўйлайман.
Қачон меҳру муҳаббат,
Бахт ҳақида куйлайман?!

Ўигитликнинг фаслида
Дардим оғир, отажон.
Юрак эмас, аслида —
Қалбим оғир, отажон.

УЧРАДИ

Куппа-кундуз ногаҳон нозанин ёр учради,
Ўзгарди бу кенг жаҳон, гўё баҳор учради.

Хаста эди бу юрак, аста деди «ишқ керак»,
Қолмасин деди армон — севги такрор учради.

Наво қўшиб баётга, қайтасан дер ҳаётга,
Ёқимли ширин ёлғон айтар дилдор учради.

Ул соҳибчирой эрур, қўлим етмас Ой эрур,
Тинч бошим энди аён — дардга дучор учради.

Кулади шўхи хандон, аҳволим унга пинҳон,
Қайдан бу моҳитобон менга ошкор учради.

Хаёлим олиб қўйиб, дилга ўт солиб қўйиб,
Бобурни айлаб ҳайрон, гўзал нигор учради.

* * *

Ҳожатим йўқ бою гадога,
Улар зормас мендек адога.
Кўнгил сўраб, муҳаббат сўраб,
Ёлворгандим қодир худога.

Юрар эдим елдек сарбасар,
Бошда ташвиш, юрак беназар.
Учрар эди кўнгил олувчи,
Лек кўнгилдан топмасдим асар.

Югурардим керак-нокерак,
Бош айланиб, бетаъсир юрак.
Учрар эди севиб қолувчи,
Лек севгидан йўқ эди дарак.

Қувончлардан бўлиб мен жудо,
Ишончларим бўлганда адо.
Кўнгил бору, муҳаббат бор деб,
Сизни менга юборди Худо!

* * *

Тонгдаги нурни кўрсам,
 ўйлайман — сендан дарак,
Сабога бағрим берсам,
 ўйлайман — сендан дарак.
Ногоҳ интизор турсам,
 ўйлайман — сендан дарак,
Келармисан, айт, жоним,
 кўзларимга қайт, жоним.

Гўзал чеҳранг намоён,
 қай томон боқар бўлсам,
Сенга борурман аён,
 сув бўлиб оқар бўлсам.
Оқ булут уяр осмон,
 қалбимни ёқар бўлсам,
Келармисан, айт, жоним,
 кўзларимга қайт, жоним.

Нигор, сенга нигорон,
 яна мендек киминг бор,
Ёдинг ила паришон,
 яна мендек киминг бор,
Сени соғинган ҳар он,
 яна мендек киминг бор,
Келармисан, айт, жоним,
 кўзларимга қайт, жоним.

* * *

Юлдузлар кетди оромга,
Сен эса келмаяпсан.
Кундузлар етди оқшомга,
Сен эса келмаяпсан.

Дарахтлар кирди сариққа,
Сен эса келмаяпсан.
Кипригим кирди ариққа,
Сен эса келмаяпсан.

Боғлар ҳам бўлди салқинроқ,
Сен эса келмаяпсан.
Товлар ҳам келди яқинроқ,
Сен эса келмаяпсан.

Қалбимга севги баҳодир,
Сен эга, келмаяпсан.
Кўнглимни тутди хавотир,
Сен нега келмаяпсан?!

ЙЎҚЛИГИНГ ВА БОРЛИГИНГ

Йиғлагим келади йўқлигинг пайти,
Яшагим келади борлигинг вақти.
Кўзим азоб кўрар йўқлигинг айтиб,
Менга ҳаёт берар борлигинг бахти!

БУ ҲАЁТ

Кимдир «ўғлим йўқ» дейди,
Кимдир «кўнглим йўқ» дейди —
Армон экан бу ҳаёт.

Кимдир «йўлим йўқ» дейди,
Кимдир «ўлим йўқ» дейди —
Азоб экан бу ҳаёт.

Кимдир «бахтим бор» дейди,
Кимдир «аҳдим бор» дейди —
Яхши экан бу ҳаёт.

Кимдир «болам бор» дейди,
Кимдир «олам бор» дейди —
Ширин экан бу ҳаёт...

* * *

Яхши бўлди — бизлар учрашдик,
Чашмалардай шодон сачрашдик.
Гоҳ бирлашиб, гоҳо ажрашдик,
Яхши бўлди — бизлар учрашдик.

Бизлар бирга оқиб кетамиз,
Кўзимизга боқиб кетамиз,
Ўзимизга ёқиб кетамиз,
Яхши бўлди — бизлар учрашдик.

Шеърларимга илҳомчисан сен,
Шайдо қалбим қувончисан сен,
Энг мусаффо бир томчисан сен,
Яхши бўлди — бизлар учрашдик.

Бир гул каби беқаров пайтим,
Сен туфайли ҳаётга қайтдим,
Ва ўзингга пичирлаб айтдим:
Яхши бўлди — бизлар учрашдик...

ЁМҒИР ЁҒДИ

Ёмғир ёғди, биринчи ёмғир,
Соф севгимиз тимсоли бўлиб.
Яшаш учун ҳақлимиз, ахир,
Ҳақнинг ошиқ инсони бўлиб.

Бизнинг масрур хаёлий дамлар,
Осмон бизни зимдан кузатди.
Чақмоқ чақиб, ёндирди шамлар,
Гулоб қуйиб, бизга узатди.

Шодлансин деб муҳаббат халқи,
Нигоҳлардан нигоҳлаб қўйди.
Яратганнинг амри-ла, балки
Осмон бизни никоҳлаб қўйди.

Лаззатли дам, яйрайди бадан,
Кўнгил доим шодликка тўлсин.
Бағримдаги эй, тоза шабнам —
Сизга ёмғир муборак бўлсин!

* * *

Мени эсла — ёғганда ёмғир,
Мени эсла — ёғганида қор.
Мени эсла — гулларга бағир,
Тўлганида фасли навбаҳор.

Мени эсла — мактуб олганда,
Мени эсла — ёлғиз қолганда.
Мени эсла — ширин хаёллар,
Севгимизни ёдга солганда...

* * *

Қуёшли кунлар утар,
Қушлар ҳам учиб кетар.
Бизнинг қуёшли дамлар
Наҳот бизни тарк этар?!

Қуёшли кунлар қайтар,
Қушлар ҳам қўшиқ айтар.
Қайтармикин ўшанда
Бизнинг қуёшли пайтлар?!

ЮРАК ВА ҚАЛБ

(Тўртликлар туркуми)

Юракка шабнам инди,
Туш кўрганга ўхшайман.
Фақат билганим: Энди
Хаёлинг-ла яшайман...

* * *

Керак эмас бошқаси,
Шу юрагим яхшидир.
Чунки, севгилим, исминг
Энди унинг нақшидир.

* * *

Хаёлинг илҳом солар,
Дардим меники энди.
Юрагим сенда қолар,
Қалбим сеники энди.

* * *

Шеърларимни, хоҳласанг,
Қалбингга айтиб бергин.
Бошқага дил боғласанг
Қалбимни қайтиб бергин.

* * *

Хаста юрак-ла келдим,
Бу жойларга қай куни.
Кўнгил билан кетяпман,
Тоғиб бердинг сен уни...

ИККИ КУН

Икки кунки сени кўрмайман,
Хаёлингсиз лекин юрмайман,
Юриб – юрмай, туриб – турмайман,
Икки кунки сени кўрмайман.

Нигор, айтгин, қайдасан, қайда,
Кўнглим сенсиз эзилди майда,
Келгину, бу соғинчни ҳайда,
Икки кунки сени кўрмайман.

Икки кунмас – икки йил, дейми,
Сенсиз қариб қолди дил, дейми,
Ширин жоним бўлди қил, дейми,
Икки кунки сени кўрмайман.

Икки кунга шунча бўлса гар,
Ким кутади мендан хушxabар,
Айрилиқдан кўксимда ханжар,
Икки кунки сени кўрмайман.

Икки кунки сени кўрмайман,
Хаёлингсиз аммо юрмайман,
Юриб – юрмай, туриб – турмайман,
Икки кунки сени кўрмайман...

ДЎСТ ДЕБ БИЛГАЙМАН

Бошимдан тоғ ўтганда ҳам,
Сизни дўст деб билгайман.
Ё сайри боғ этганда ҳам,
Сизни дўст деб билгайман.

Менинг жону жаҳонимсиз,
Йўғу борим — армонимсиз.
Умидланиб кутганда ҳам,
Сизни дўст деб билгайман.

Осмондаги моҳим менинг,
Сизга етмас оҳим менинг.
Етмаса ҳам, етганда ҳам,
Сизни дўст деб билгайман.

Олди жоним жафо ўраб,
Лек ёнмасман вафо сўраб.
Жоним чиқиб кетганда ҳам,
Сизни дўст деб билгайман.

Бахтдан қадаҳ тутганда ҳам,
Сизни дўст деб билгайман.
Фамдан оғу ютганда ҳам,
Сизни дўст деб билгайман.

САЛОМ БЎЛСИН

Тинглаганинг, жоним, тонг сахар —
Оташ куйи бўлсин булбулнинг.
Ва, оламини, сен қилсанг назар,
Тутиб кетсин бўйлари гулнинг.
Сенга хуш калом бўлсин,
Ошиқдан салом бўлсин.

Ногоҳ ўраб ташвишлар турли,
Зериктирса турмуш китоби.
Кунларингни айласин нурли,
Ёруғ этсин севги офтоби.
Ғам-дардинг тамом бўлсин,
Кўнгилдан салом бўлсин.

Хобга кетиб дов-дарахт, қушлар,
Юз кўрсатса Ою юлдузлар.
Сенинг бўлсин энг ширин тушлар,
Оромингга тегмасин кўзлар.
Хайрли оқшом бўлсин,
Толеъдан салом бўлсин.

Кифоядир борлигинг, бироқ,
Сездим ажиб армонлар кучин.
Ҳавасим оқ, ҳасадим оппоқ,
Сен-ла бахтли инсонлар учун...
Ҳаётинг айём бўлсин,
Бобурдан салом бўлсин!

КЎРИШГУНЧА

Нигор, мана кетар бўлдим,
Дил қадрига етар бўлдим.
Муҳаббатим номаларин
Сизга атаб битар бўлдим.

Учрашдик биз Сиз-ла, малак,
Тушмиди бу ёки эртак.
Айрилиқни ўйлар бўлсам,
Яна санчиб қўяр юрак.

Кўришдик-ку, шунга шукр,
Эсиз кетмас бўлди умр.
Бирга яхши дамлар бўлди,
Ишқ азоби — тоза хузур.

Майли, мени ёт этсангиз,
Кимларнидир шод этсангиз.
Бўлар эдим бахтли жуда,
Мени баъзан ёд этсангиз.

Сизга бахтлар тилар бўлдим,
Доим дуо қилар бўлдим.
Бахтимга Сиз бор бўлсангиз,
Борлигимни билар бўлдим.

Севилганда кўнгил сўлмас,
Севилмаса кўнгил тўлмас.

«Кўришгунча» дейман Сизга,
«Хайр»га ҳеч кўнгил бўлмас.

Кўришганда кўришгунча,
Сайри боғда юришгунча.
Ой нурида туришгунча,
Кўришганда кўришгунча...

* * *

Илҳом деб билганман дил айтса нени,
Ишониб яшадим мен шунга кўра.
Аввалги шеърлардан қизғонма мени,
Ҳозирги шеърлардан қалбимни сўра.

Куним яхши-ёмон ўтди сой каби,
Ўтгани ўтгандир, бўлгани-бўлган.
Кўкда ёлғиз кезган маҳзун Ой каби
Қалбим неча синиб, неча бор тўлган.

Ҳозир ҳам турибман, қаршингда, эркам,
Исмингни такрорлар кўксимда юрак.
Шеърларим мавзуси муҳаббат эркан,
Қалбим бугун сенга баҳшида демак.

«Бугун мени дейсан, эртага уни» —
Деб бекор хаёлга юрмагин бориб.
Мен сени севаман — биладан шуни,
Ишонмасанг, кўргин кўксимни ёриб!..

Илҳом деб биладан дил айтса нени,
Ишониб яшайман мен шунга кўра.
Эртанги шеърлардан қизғонма мени,
Бугунги шеърлардан қалбимни сўра...

Ўртамизда сахро бор,
Кезиб ўтиб бўлмайди.
Ўртамизда дарё бор,
Сузиб ўтиб бўлмайди.

Учрашмасак ҳамки кўнгиллар яқин,
Учрашганда, жоним, кўзларда чақин.

Ўртамизда девор йўқ,
Ўтиб лекин бўлмайди.
Ўртамизда ғубор йўқ,
Етиб лекин бўлмайди.

Учрашмасак ҳамки дил узиб бўлмас,
Учрашганда, жоним, қўл чўзиб бўлмас...

* * *

Омонат туюлар баланд иморат,
Деворин мустаҳкам синчи бўлмаса.
Ҳаёти ғуссадан бўлар иборат —
Йигитнинг уйида тинчи бўлмаса.

Ичига тушмайди — татимас оши,
Ёру дўст олдида эгилар боши.
Сочини оқ этар тўкилмай ёши —
Йигитнинг уйида тинчи бўлмаса.

Ўнглата олмайди ҳеч ҳисобини,
Англата олмайди изтиробини.
Шу дунёда кўрар гўр азобини —
Йигитнинг уйида тинчи бўлмаса.

Авжи баҳорида наҳот кузласин,
Зимистонда қалби тоқай музласин.
Айтинг, оромини қайдан изласин —
Йигитнинг уйида тинчи бўлмаса.

Солиҳа аёлдир иймоннинг ярми,
Уйи тинчга насиб жаҳоннинг ярми.
Бобур айтар: нақддир армоннинг ярми —
Йигитнинг уйида тинчи бўлмаса...

ҲИКОЯТ

«Кўзларинг ўзга» дея,
«Сўзларинг ўзга» дея,
Англамасдан ҳолатим,
Айламанг маломатим.

Олманг хавотир, дўстлар,
Дилда наводир, дўстлар.
Сўзлай сизга ҳикоят,
Тингланг мани ниҳоят.

Бир гўзал бор, чиройли,
Юз-кўзи юлдуз, Ойли.
Гулни севар ул пари,
Гулдан гўзал гулпарни.

Ул гўзалга таъриф йўғ,
Юрагимга солди чўғ.
Уни кўргач кўзларим,
Унут бўлди сўзларим.

Шунча йил юриб, дўстлар,
Қанча гул кўриб, дўстлар,
Бундай гулни кўрмадим,
Гулбоғига кирмадим.

Гулдан балки ул пайдо,
Ҳам ўзи гулга шайдо.
Настарин дугонаси,
Атиргул парвонаси.

Бу гўзалга сўз десам,
Тегмасин бир кўз десам.
Холи бўлиб тумори,
Тутди мани хумори.

Гулдан нозик ул пари,
Гўзалларнинг дилбари.
Келтурди у ҳавасим,
Ичга тушди нафасим.

Кўлимга олай десам,
Бағримга солай десам.
Бир кўрганда юз ёндим,
Ўзимданам қизғондим.

Нозлари ярашади,
Кўрганлар қарашади.
Настариндай шўх кулар,
Атиргулдай жон тилар.

Олди ул ихтиёрим,
Тугамас интизорим.
Гар кўрмасам — ҳолим йўқ,
Ўзга бир хаёлим йўқ.

Кўз олдимда жамоли,
Гулдан баланд камоли.
Настариндан шўх кўзи,
Атиргулдан оқ юзи.

Эшитсам овозини,
Кўринг дил парвозини.
Ёнига учай дейман,
Бўйларин қучай дейман.

Кўрмаганда оғриниб,
Кўрганда ҳам соғиниб.
Шундай кўнгил берибман,
Мажнун бўлиб юрибман.

Дардим билдингиз, дўстлар,
Рози бўлинг, сиз дўстлар.
Энди менга даво йўқ,
Ишқдан ўзга раво йўқ.

Ул парини кўрмасам,
Изларида юрмасам.
Ҳаётим ҳаёт бўлмас,
Менга бир нажот бўлмас.

Бу менга тақдир азал,
Ул пари шундай гўзал.
Настариндан асалроқ,
Атиргулдан гўзалроқ...

* * *

Кўзлара сурма тортиб,
ёр, ҳаммани суйдирасан,
Киприкдан наштар отиб,
воҳ, жонидан тўйдирасан.
Ақлим олди кўзларинг,
дилда қолди сўзларинг,
Жонима ўтлар ёқиб,
тоқай мани куйдирасан.

Беназир чирой очиб,
гуллар аро ягонасан,
Настариндай бўй сочиб,
атиргулга дугонасан.
Кўп сенинг шайдоларинг,
кўп сенинг адоларинг,
Ёндириб ишқингда, ёр,
наҳот менга бегонасан.

Чароғи хуснингни ёқиб,
бу оламини ёритасан,
Кўз учида бир боқиб, ёр,
нозларинг бор этасан.
Сенда доим хаёлим,
сендан бахту иқболим,
Бобур айтар — нигорим,
қачон мани ёр этасан...

* * *

Олма отсанг ёр беркинган дарчага,
Кўнглинг ўсар ўхшаб мағрур арчага.
Меҳр учун қодир эмас ҳамма ҳам,
Муҳаббат ҳам насиб этмас барчага.

Севган кўнгил саксонда ҳам ёш бўлур,
Кўлинг етса, юлдуз оддий тош бўлур.
Висол ичра ҳижрон дарди яширин,
Чин муҳаббат айрилиқда фош бўлур.

Ойни кунга армон этган жудолик,
Оташ тушса, тош бағри ҳам нидолик.
Аҳли ошиқ жондан кечар ёр учун,
Муҳаббатнинг асил шарти фидолик.

Севар киши фариштага дуч келар,
Севмас кишин хаёллари пуч келар.
Ҳаёт учун, ижод учун илҳомдир,
Муҳаббатдан кўнгил учун куч келар.

Ёрнинг ишқи тоғу тошни йиқаркан,
Рашки дилни қаро гўрга тикаркан.
Дерлар: «маъшуқ шаму ошиқ — парвона,
Муҳаббатни чидаганга чиқарган».

Меҳри йўқлар кимга қачон хуш келар,
Улар феъли гўё қорсиз қиш келар.
Меҳр бермас, меҳр кўрмас, во дариф,
Муҳаббат ҳам улар учун туш келар.

Муҳаббат бу иноятдир, нусратдир,
Энг покиза шикоятдир, ҳасратдир.
Оллоҳ учун бандасини севмоқ — бахт,
Муҳаббат бу ҳидоятдир, раҳматдир...

ҚИЙИН БЎЛСА

Инсон бахти исматда,
Тақдирдан хат тайиндир.
Қийин бўлса қисматда,
Зикри йўққа қийиндир.

Бадлик кўрса ҳар ишда,
Азоби кун сайиндир.
Қийин бўлса турмушда,
Шукри йўққа қийиндир.

Меҳр бўлса баётда,
Дил ороми майиндир.
Қийин бўлса ҳаётда,
Фикри йўққа қийиндир...

ЧИН ШОИР

Қалам тишлаб, дод солар,
Кимдир сохта шон учун.
Қоғоз узра от солар,
Кимдир ҳатто нон учун.

Осмондан юлдуз узар,
Кимдир шўх жонон учун.
Ойдин мисралар тузар,
Ой юзли тобон учун.

Бахтдир бўлса дилда чўғ,
Ишқ берган армон учун.
Илҳом келса, ҳожат йўқ,
Кўнгилга фармон учун.

Ҳазратдан меросдир шам,
Ва ибрат иймон учун.
Халқ ғамидан бўлак ғам,
Ғам эмас инсон учун.

Бордир қўлин тилганлар,
Сиёҳ топмай, қон учун.
Мардлар шараф билганлар,
Шеърятни жон учун.

Чин шоир дилдан озмас,
Зар учун, чопон учун.
Ўлса ҳам ёлғон ёзмас,
Зўраки унвон учун...

АЛАМ ҚИЛМАС ЭДИ

Қароғимда яшнар нигоҳ,
Қароғингдан ўпганимда.
Нигоҳимда нима гуноҳ,
Ёноғингдан ўпганимда.

Васлинг орзу иқболимда,
Кимлар ёнди малолимда.
Гап қилдилар, хаёлимда —
Дудоғингдан ўпганимда.

Ғариб кўнглим яйраб хандон,
Сезар эдим ўзимни хон.
Томоғимда турарли жон,
Томоғингдан ўпганимда.

Етолмайман наҳот сенга,
Сени энди топганимда.
Алам қилмас эди менга,
Бармоғингдан ўпганимда...

ШУНЧАЛАР

Дармоним қай чўлдадир,
Шунчалар ҳолсизманми?
Ойнинг акси кўлдадир,
Шунчалар ёлғизманми?

Гарчи таниш кўп каби,
Қалбимнинг ташна лаби.
Самимият — дил таъби,
Шунчалар ёлғизманми?

Гулим қизғонар дилим,
Ҳам унга лозим пулим.
Дилимга сочар кулим,
Шунчалар ёлғизманми?

Ҳаммага керакдайман,
Лек якка теракдайман.
Бир ўзим — юракдайман,
Шунчалар ёлғизманми?

Ёлғизлик Худога хос,
Менда Ундан илтимос:
Дўст берсин кўнглимга мос,
Шунчалар ёлғизманми?!

НИМА БЎЛДИ

Нима бўлди, бугун менга нима бўлди?
Ҳисларимни олмам енга, нима бўлди?
Гўзаллардан қизғонардинг ўзингни сен,
Қайсар кўнглим, ахир сенга нима бўлди?

Аввалиму охиридан кўнглим тўқдай,
Куз келса ҳам баҳор каби атроф чўғдай.
Дунё гўзал, ҳамма яхши, ҳеч гап йўқдай,
Юракдаги озоримга нима бўлди?

Дўстлар қолиб, ганимлар ҳам саломлашар,
Боз устига ҳатто қучиб, ачомлашар.
Билмам, недан хурсанд улар, айёмлашар,
Менинг касод бозоримга нима бўлди?

Аччиқ-аччиқ чақар эди, чақмай қўйди,
Йўқ айбимни тақар эди, тақмай қўйди.
Балки билди — фойдаси йўқ, балки тўйди,
Кўйнимдаги ул ёримга нима бўлди?

Хаёлида мени ўйлаб, оҳлар чекар,
Ховлисига менга атаб гуллар экар.
Ўз-ўзидан кўзларидан ёшлар тўкар,
Кўнглимдаги нигоримга нима бўлди?

Бу дунёга ҳушим йўқдир ё бутунлай,
Ҳеч ким билан ишим йўқдир — қандай қулай,
Ёзим билан қишим йўқдир, нима қилай,
Кузда кулган баҳоримга нима бўлди?

Нима бўлди, Сиздай қизга нима бўлди?
Мен-ку майли, гўзал, Сизга нима бўлди?
Бирда кулиб, бирда йиғлар бўлдик бизлар,
Жоним, айтинг, ахир бизга нима бўлди?!

* * *

Насиб этса бир кун бир бахтли оним,
Кўнгил яна қайта ғунчалар девдим.
Лек мунча бўлишин кутмовдим, жоним,
Мунча сени севдим, мунчалар севдим?

Кўнгил ғунчалабмас, гуллаб юборди,
Бу дунёни ҳечга пуллаб юборди,
Соғинчларин бахтга улаб юборди,
Мунча сени севдим, мунчалар севдим?

Сен билан бахтимга кўзлар тегмасин,
Осмоний аҳдимга сўзлар тегмасин,
Энди бу кўнглимга қизлар тегмасин,
Мунча сени севдим, мунчалар севдим?

Икки олам қолиб, талпиндим сенга,
«Бағримдан кетма» деб ялиндим сенга,
Бир умр соғинар бахт бердинг менга,
Мунча сени севдим, мунчалар севдим?

Наво бўлиб оқдим, жўш урди қоним,
Севсам — юрагим бир куй чалар девдим.
Мен шунча бўлишин кутмовдим, жоним,
Мунча сени севдим, мунчалар севдим?!

ҚЎРҚАМАН

Ажойбсиз, ажойиб,
Жамолингиз ғаройиб.
Қўрқаман, бир кун бўлманг,
Кўзларимдан Сиз ғойиб.

Дунёдан қўл ювибман,
Эрка оху қувибман.
Сиз паризод малакни
Шу ҳолимга севибман.

Қайсар кўнглим ўрланиб,
Қолди Сизга ўрганиб.
Қўрқаман, бир кун савил
Қолмасайди ўртаниб.

Ишқим илғаб кўзимдан,
Кулиб шеъру сўзимдан.
Қўрқаман, бир кун келиб
Зерикасиз ўзимдан.

Сезги ўқдай учганда,
Севги чўғдай ўчганда.
Қўрқаман, бир кун ўлгум —
Сиз ўзгани қучганда.

Ажойбсиз, ажойиб,
Хаёлингиз ғаройиб.
Қўрқаман, бир кун бўлманг,
Ҳаётимдан Сиз ғойиб...

БАЛИҚЛАР ОЛАМИДА

Сирми бу, асотирми?
Ёки сеҳр содирми?
Балиқлар ҳам одамдай
Яшашга ё қодирми?

Кўринг лаққабалиқни,
Эгаллабди ариқни,
Ағдарай дер қайиқни,
Кучга учган довдирми?

Акул қаҳр сочади,
Жағларини очади,
Лек наҳангдан қочади,
Зўрдан зўрлар зоҳирми?

Чўртанбалиқ сузади,
Етти дарё кезади,
Хумбошларни эзади,
Аслида ҳам ботирми?

Қорнин айлаб ноғора,
Сузиб юрар зоғора,
Нима қилсин бечора,
Текин емоқ оғирми?

Илонбалиқ буралар,
Ўз думига ўралар,

Ундан савол сўралар —
Яшашга чин моҳирми?

Мана, гулмоҳ товланар,
Чўғдайин оловланар,
Кўнгил ҳисга овланар,
Дилда севги хотирми?

Қанча-қанча чопмадим,
Манглайга қил ёпмадим,
Тиллабалиқ топмадим,
Омад шунча нодирми?

Топганда бўлармиди,
Орзуйим билармиди,
Толеим қулармиди,
Навбатим ё охирми?

Бир балиқ сузар ёлғиз,
Кўзи тўла дард, ҳолсиз,
Номи номаълум, эсиз,
Ё шу балиқ шоирми?!

«СЕВАМАН» ДЕНГ

«Севаман» денг аёлга,
Маст айтинг, хушёр айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Пинхон ё ошкор айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Бесабаб, бекор айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Босабаб, бакор айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Тунда ё наҳор айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Кунда бешумор айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Мисоли алёр айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Соғиниб, хумор айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Кўп айтинг, бисёр айтинг.

«Севаман» денг аёлга,
Чарчаманг, такрор айтинг...

ИККИНЧИ ҲИКОЯТ

Дўстлар, яқин келинг сиз,
Дарди ҳолим билинг сиз.
Сўзлай янги ҳикоят,
Сўзим эмас шикоят.

Бир гўзални кўргандим,
Қалбим унга бергандим.
Гўзая чин гўзал жуда,
Унга таъриф беҳуда.

Уни илк бор кўрганда,
Ҳайратдан лол турганда.
Ўйламасдим ҳеч асли,
Насиб этар деб васли.

Ул гўзал йироқ эди,
Чекканим фироқ эди.
Кунлар ўтди шу зайл,
Дилда ортарди майл.

Тегса ҳамки нафасим,
Ҳурмат эди қафасим.
(Қачон менга ёр бўлди,
Ҳурматим бисёр бўлди).

Хуллас, кун ўтган сайин,
Ёр меҳри бўлди майин.
У севгимга ён берди,
Гўё менга жон берди.

Дийдорга биз ўргандик,
Кўришмасак, ўргандик.
Юлдузимиз чиқди бир,
Ўртамиздан кетди сир.

Охир бир кун учрашдик,
Шўх жилғадай сачрашдик.
Олов бўлиб келди у,
Ташналигим билди у.

Мен ҳам ўтда ёнардим,
Дунёлардан тонардим.
Тушмиди ёки рўё,
Осмонга кетдик гўё.

Лаҳзада учиб ўтдик,
Уммондан кечиб ўтдик.
Қўлдан кетди ихтиёр,
Бирга бўлдик бахтиёр.

Гўзалим гўзал эди,
Асалим асал эди.
Ўт эди, гулхан эди,
Эҳтирос дилдан эди.

Бағримда чекди фарёд,
Бахтимни этди бунёд.
Бу дод роҳатдан эди,
«Севгим, бахтимсан» деди.

Неча қучиб, тўймадим,
Бағримдан ҳам қўймадим.
У мисли хаёл эди,
Мен севган Аёл эди!..

Деди: «Кечирсин Худо,
Сен учун ҳам мен адо».
Мен эса «тақдир» дедим,
«Муҳаббат ҳақдир» дедим...

Бу кун шундай ёд бўлди,
Меҳримиз зиёд бўлди.
Мазаси лабимладир,
Хумори қалбимладир.

Дўстлар, нимасин айтай,
Заминга қандай қайтай.
Ахир осмонда учдим,
Бир қучоқ гулхан кучдим...

* * *

Юзлар Ою, қошлар ҳилолий бўлсин,
Кўзлар – юлдуз, нигоҳ зилолий бўлсин,
Майли, сўзим эриш, хаёлий бўлсин,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Майли, нозлар бўлсин, карашма бўлсин,
Карашмалар дидга ярашма бўлсин,
Борган жойи жаннат, зар чашма бўлсин,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Майли, туши чаппа таъбирли бўлсин,
Макри яхшиликка, талбирли бўлсин,
Бахтини яратсин, тақдирли бўлсин,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Майли, рашклар қилсин, қизғонсин, куйсин,
«Ёр бермоқ – жон бермоқ» маънисин туйсин,
Лек аввал ўз иффат, қадрини суйсин,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Эрини эр қилсин, ерлар қилмасин,
Камини қашқиру шерлар билмасин,
Тилин бекор «беру бер»лар тилмасин,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Эри сийлаганни сийлайди эли,
Ғийбатмас, ғазаллар сўйлайди тили,
Ўгли ҳам мард ўсар, синмайди феъли,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Меҳр нури ёғсин юзу кўзидан,
Дил ишқ томон оғсин ширин сўзидан,
Фаришталар ибрат олсин ўзидан,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Биз Шарқданмиз, бизни деманг соддалар,
Ўрганганмиз ичиб ишқий бодалар,
Дил жомин синдирар эркакшодалар,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

Юзлар Ою, қошлар ҳилолий бўлсин,
Кўзлар – юлдуз, нигоҳ зилолий бўлсин,
Майли, сўзим эриш, хаёлий бўлсин,
Аёлда ҳаммаси аёлий бўлсин.

КЕЛИНЧАГИМ

Менда кўнгли бор дегандим,
Менга булар ёр дегандим.
Олган эдим ваъдасини,
Бевафолик ор дегандим.
Хаёл бўлди беланчагим,
Йўлга чиқар келинчагим.

Билсам, менга ёр эмаскан,
Кўнглимга ҳеч зор эмаскан.
Янгасига ёлғон йиғлаб,
Бир севганим бор демаскан.
Тугиб қўйиб тугунчагин,
Йўлга чиқар келинчагим.

Оқ либосда Ой экан-да,
Қоши қора ёй экан-да.
Алдагани биз ғарибу,
Танлагани бой экан-да.
Ой юзлари тўлинчагим,
Йўлга чиқар келинчагим.

Кўргим келди — кўролмадим,
Сўрар сўзим сўролмадим.
Тўйдан олдин чиқмади у,
Тўйига мен боролмадим.
«Хайр» демай эринчагим,
Йўлга чиқар келинчагим...

ХАФА ҚИЛСАНГ

Яхши бўлар — вафолар қилсанг,
Чидарман ҳам — жафолар қилсанг.
Лекин, жоним, шуни билиб қуй,
Кетаман мен — хафалар қилсанг.

Қуйса ҳамки бағрим ғам тилиб,
Фурур эмас, қадримни билиб,
Чопонимни елкамга илиб,
Кетаман мен — хафалар қилсанг.

Қолса ҳамки туйғулар увол,
Тўхтатолмас ҳеч қандай девол,
Изоҳ кутмай ва бермай савол,
Кетаман мен — хафалар қилсанг.

Гулим, гулдек кўнглимни бўйла,
Ҳолатимдан ривоят сўйла,
Мени эмас — севгимни ўйла,
Кетаман мен — хафалар қилсанг.

Бир кечада тўкилган тутдай,
Ўзин отган қирғоққа китдай,
Кўрсатмасдан ўлигим итдай,
Кетаман мен — хафалар қилсанг...

ТОҶИЛМАС

Истаб кезсам агар ёруғ жаҳонни,
Менинг учун сендек жонон топилмас.
Сўрар бўлсанг агар яхши-ёмонни,
Сенинг учун мендин ёмон топилмас.

Қаро қилди қалбни юзи қаролар,
Мени сенга, сени менга қаролар,
Битармикин энди дилда яролар,
Бирор таскин ёки дармон топилмас.

Муҳаббат билмаслар қаҳр шаштида,
Бизни сарсон айлар ҳажр даштида,
Наҳот яшнар улар роҳат гаштида,
Бу очунда биздек ҳайрон топилмас.

Зоғлар сабаб боғдан булбул кетар, ёр,
Қаро қабо ёпиб сунбул кетар, ёр,
Лек танҳо ўзингда кангул кетар, ёр,
Мундан ортуғ дарду дармон топилмас.

Рози бўлки, ёрим, ёндик иккимиз,
Севги шаробига қондик иккимиз,
Бу йўлда жондин ҳам тондик иккимиз,
Бобур айтар: «Ишқдан омон топилмас...»

Сўрар бўлсанг агар яхши-ёмонни,
Сенинг учун мендин ёмон топилмас.
Истаб кезсам агар ёруғ жаҳонни,
Менинг учун сендек жонон топилмас...

ТАВБА ҚИЛДИМ

Шоирлар Худонинг эркатойларидир...
Муҳаммад Юсуф

Билиб-билмай қилганим гуноҳ,
Юрагимни айлади огоҳ,
Уяламан сўрашга паноҳ,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

Нопок бирон мирим йўқ эди,
Кўнглимда ҳам кирим йўқ эди,
Ва ўзингдан сирим йўқ эди,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

Кўнгил дедим, ялло демадим,
Кўнгил дедим, тилло демадим,
Худо дедим, «илло» демадим,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

Дил улашдим дўст ила ёвга,
Озор бермай дедим бировга,
Тушганим бор яху оловга,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

На ҳасаду, на киним бордир,
Бандангману, «лекин»им бордир,
Меҳр — иймон, ишқ — диним бордир,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

Мени йўқдан бор қилган ўзинг,
Шайдо ошиқ, ёр қилган ўзинг,
Умидвору, зор қилган ўзинг,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

Мен қизғониб, нени қизғондим,
Кўнглимнинг бўй — энин қизғондим,
Кўнгил ичра Сени қизғондим,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

Меҳр кўрдим, меҳрлар бердим,
Яхшилигинг беҳисоб тердим.
Осийдирман, яна не дердим...
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

Билиб-билмай қиларим гуноҳ,
Юрагимни айлайди огоҳ,
Хижолатда сўрайман паноҳ,
Тавба қилдим ўзингга, Оллоҳ.

ЭНДИ БЎЛМАС

Энди бўлмас ҳеч қувонсам,
Бугдой экиб, арпа ўрдим.
Боғим бўлар деб ишонсам,
Деворида шарпа кўрдим.

Энди бўлмас ҳеч қувонсам,
Кулгуларим тугаб кетди.
Бахтим бўлар деб ишонсам,
Орзуларим тугаб кетди.

Энди бўлмас ҳеч қувонсам,
Юрагимни алам еди.
Кўнглим билар деб ишонсам,
«Хато кетди қалам» деди.

Энди бўлмас ҳеч қувонсам,
Ичларимнинг заҳри бордай.
Ўзин билар деб ишонсам,
Худойимнинг қаҳри бордай...

* * *

Айрилиқнинг оғир замони,
Юлдуз кетар ташлаб самони,
Эгилса ҳам тақдир камони,
Севгим, мени ташлаб кетмагин.

Вақти ҳижрон келса фироқлаб,
Ой ҳам кетар кўкдан йироқлаб,
Изларингни қолмай сўроқлаб,
Севгим, мени ташлаб кетмагин.

Фурқат пайти ғамга бўлиб ғарқ,
Қуёш айлар осмонларни тарқ,
Армон гули ҳеч урмасин барқ,
Севгим, мени ташлаб кетмагин.

Қуёш, Ойим, юлдузим ўзинг,
Гулга бермас гулюзим ўзинг,
Ёлғизлигим, ёлғизим ўзинг,
Севгим, мени ташлаб кетмагин...

ТУРНАГИНАМ

Турнагинам, шошма ташлаб кетгани,
Айтгин, менинг бахтли кунларим қани.
Эшигимдан ҳайда қора қаргани,
Турнагинам, шошма ташлаб кетгани.

Бас келарман балки ўзим зоғларга,
Баҳорда чиққум бор сайри боғларга,
Фақат сен доғ қўшма дилда доғларга,
Турнагинам, шошма ташлаб кетгани.

Айрилиқнинг ҳозир эмас маҳали,
Энди келар бирга яйрамоқ гали,
Дегин: «Кетадиган нодон йўқ ҳали...»
Турнагинам, шошма ташлаб кетгани.

Ёвдан ўқ еса ҳам юрагим бутун,
Дўстдан тиг еса ҳам курагим бутун,
Ишонай сенга мен керагим учун,
Турнагинам, шошма ташлаб кетгани.

Ошиқма кўп, дилни ғашлаб кетгани,
Кетсак сўнг кетармиз қишлаб келгани,
Дўстмисан, ёрмисан, жоним, кел, қани,
Турнагинам, шошма ташлаб кетгани...

НИГОР

Атиргул монандим, гунча даҳоним,
Қалбимда ошкорим, кўздан ниҳоним.
Кимлигингиз, айтинг, биласизми Сиз —
Сиз менинг жонимсиз, менинг жаҳоним.

Юрагим ноласин ўхшатиб найга,
Айланди бир умр севмоққа шайга.
Дилга ёқиб келган лайливашимсиз,
Дилни ёқиб яна кетасиз қайга?

Муҳаббат нелигин биламан, девдим,
Куйиб яна нима қиламан, девдим.
Бошқача бу севги, ўзгача бу ишқ,
Сизни мен айруча, бўлакча севдим.

Нурдан тоза гулим, сувдан ҳалолим,
Сизда бўлса, нетай, фикру хаёлим.
Сизни қизғонаман нафасимдан ҳам,
Бахтимга бор бўлинг, кулиб иқболим.

Қомати қаддимга муносиб ёрим,
Сизга ўтди менинг бор ихтиёрим.
Фариштасиз кўқдан менга аталган —
Исми нигоримсиз, жисми нигорим!..

* * *

Тошдан садо — ун йўқми,
Зулмат аро тун йўқми.
Айтинг, ахир, ёронлар,
Муҳаббатга кун йўқми?

Ошиқ бағри хунмиди,
Бошида қуюнмиди,
Кўнгил бир буюммиди,
Муҳаббатга кун йўқми?

Нетар, севиб-севилса,
Ҳаёт қадрини билса,
Наҳотки малол келса,
Муҳаббатга кун йўқми?

Умр ўзи армондир,
Ошиқ кўзи гирёндир,
Андишага қурбондир,
Муҳаббатга кун йўқми?

Тақдир, ахир, гайб-ку,
Меҳрсиз дил майиб-ку,
Севгисизлик айб-ку,
Муҳаббатга кун йўқми?!

* * *

Шабнамим, оғринмадинг,
Соғинган чоғ — инмадинг.
Кўзим саҳролар бўлди,
Наҳотки соғинмадинг?

Айтгин, бехатармисан,
Хушҳол, бекадармисан,
Шунча беҳабармисан,
Наҳотки соғинмадинг?

Ноз қилмай, келмайсанми,
Сўнг, майли, кулмайсанми,
Севишим билмайсанми,
Наҳотки соғинмадинг?

Шартми дардлар уйишим,
Рашкинда ҳам куйишим,
Эркалашим, суйишим,
Наҳотки соғинмадинг?

Шабнамим, оғринмадинг,
Соғинган чоғ — инмадинг.
Бағрим саҳролар бўлди,
Наҳотки соғинмадинг?!

* * *

Ишқ уммонига кирган
Ошиқ қайтиб чиқарми?
Гар бўлмаса дард кўрган
Кўшиқ айтиб чиқарми?

Муҳаббат касалига
Даво топиб бўларми?
Тан бермай асалига,
Ёрни ўпиб бўларми?

Севиб, йиғлаб-кулмаган,
Бировга бахт тиларми?
Ишқ дардини билмаган,
Ёр қадрини биларми?

Дил кетмаса қийиндир,
Майни ичиб бўларми?
Жондан кечиш мумкин дир,
Ёрдан кечиб бўларми?!

ДАРДИНГНИ БЕР

Фамлар аро ёлғизлик ёмон,
Осмон узоқ, қаттиқ келар ер.
Нигоҳ ташла, дўстим, мен томон,
Дардингни бер, ташвишларинг бер.

Майли, айтгин аламларингдан,
Мен томон кел ситамларингдан,
Ўргиламан қадамларингдан,
Дардингни бер, ташвишларинг бер.

Ёки чорла, борай мен ўзим,
Бардошингга тилайман тўзим,
Сени кўрса тирилар кўзим,
Дардингни бер, ташвишларинг бер.

Сенга менсиз балки бут иқбол,
Бахт насибинг бўлсин бемалол,
Бергин, бари мен учун ҳалол,
Дардингни бер, ташвишларинг бер.

Дўст, борлигинг боримдан буюк,
Оромларинг жонимдан суюк,
Мен шунчаки бўлмайман куюк,
Дардингни бер, ташвишларинг бер.

Фуссаларда ёлғизлик ёмон,
Ёлғизликда ожизлик ёмон,
Дўстим, бўлгин ҳамиша омон,
Дардингни бер, ташвишларинг бер...

* * *

Бўлмай кетди ростданам,
Хўрсиниб оғринаман.
Инсофлари оз санам,
Мен сени соғинаман.

Кўз тегди хуш чоғимга,
Хазон кирди боғимга,
Ачинмай дил доғимга,
Мен сени соғинаман.

Ҳол сўр кўз-гирёнимдан —
Узр сўрар жонимдан,
Сени кўрган онимдан,
Мен сени соғинаман.

Кўчарми деб бу дардлар,
Ёзим бесамар хатлар,
Ёзсам-ёзмасам, баттар,
Мен сени соғинаман.

Айт, илинжинг — зормиди,
Кўнглинг асли ёрмиди,
Ёмонлигим бормиди,
Мен сени соғинаман.

Ёмон ўтказдинг қадринг,
Келмади жавоб сатринг,
Таралгайми хуш атринг,
Мен сени соғинаман.

Бўлмай кетди чинданам,
Ўртаниб оғринаман,
Излаб қуну тунданам,
Мен сени соғинаман...

БУ ТУЙҒУ

Мендан баланд бу туйғу,
Ерларда суринмайди.
Жоним ҳам ҳатто, ёху,
Кўзимга кўринмайди.

Мендан кучли бу туйғу,
Суягим кукун этар.
Ёндириб қалбимни у,
Оҳларим тутун этар.

Мендан улкан бу туйғу,
Юрагимга сиғмайди.
Кўзимдан тошган қайғу —
Юзим тирнаб, йиғлайди.

Мендан ёмон бу туйғу,
Сени севдирди менга.
Мени мендан олдию,
Лекин бермади сенга...

КЕЛАР

Нималар бўлдию, бўлар — билмайман,
Билса буни балки юрагим билар.
Ҳеч кимдан ҳеч нарса даъво қилмайман,
Сенга ойдин бахтлар тилагим келар.

Майли, мени унут, майли, мендан кеч,
Армону аламда ўртанма ҳам ҳеч,
Сени дуо айлаб, жоним, эрта-кеч,
Жонимни жонингга улагим келар.

Ёмонлик ҳақида ўйлолмайман ҳам,
Худодан бошқага сўйлолмайман ҳам,
Ўзингдан ўзгани куйлолмайман ҳам,
Исмингни нурларга белагим келар.

Майли, тош отсинлар, пойлаб йўлимни,
Майли, тор этсинлар ўнгу сўлимни,
Юлиб ололмаслар, ахир, кўнглимни,
Умримни ишқингга тўлагим келар.

Сени қандай севдим — билолмас ҳеч ким,
Буни тасаввур ҳам қилолмас ҳеч ким,
Сўнгги дамимда ҳам бошим узра жим —
Сочилган сочингни силагим келар...

ЖОНИМ АТИРГУЛ

Чирою кўрки билан топар қадр гул,
Хуш бўйи ҳам бўлмаса, ахир, надир гул.
Нигори ўктамимсан, ҳам кўркаимимсан,
Тиконинг ҳам бор экан, жоним атиргул.

Бутоғингга мисли хас кўнглим илинди,
Бўйларингга бўлди маст кўнглим, билинди,
Бўйнингга лек чўзсам даст — кўнглим тилинди,
Тиконинг ҳам бор экан, жоним атиргул.

Гулнинг тикони бўлар — билардим зеро,
Тотганим бор заҳри хор лоладан ҳатто,
Хаёл кетиб қолибди ўзингга аммо,
Тиконинг ҳам бор экан, жоним атиргул.

Сендан қолай демайди нигоҳим бўлса,
Узримни қабул айла гуноҳим бўлса,
Барибир қўл чўзардим огоҳим бўлса,
Тиконинг ҳам бор экан, жоним атиргул.

Бағрим яроси узра уюлар тупроқ,
Нозингдан дилга тагин қуюлар титроқ,
Санчганинг сайин яна туюлар юмшоқ,
Тиконинг ҳам бор экан, жоним атиргул...

ЮРАГИМ

Бехато отилган тир синиб кетди,
Кўп синганди, яна бир синиб кетди.
Тир отган дўстларга боқар экан жим,
Юрагим оҳиста хўрсиниб кетди.

Дусту ёр, ёв учун эзилиб кетди,
Кўзёш маржонлари тизилиб кетди.
Раҳмим йўқ эди ҳеч, дард ўтганда, лек
Юрагим борлиги сезилиб кетди.

Дунё унинг феълин ҳис қилиб кетди,
Олтин орзуларин мис қилиб кетди.
Дунёю оламдан гинаси йўқдир –
Юрагим одамдан сиқилиб кетди.

Кимнинг яхшилиги яшнатиб кетди,
Кимнинг ёмонлиги қақшатиб кетди.
Меҳрини қуёшдай сочиб баробар,
Юрагим ўзини ушатиб кетди.

Доғи узра тағин доғ иниб кетди,
Билмам, нималардан оғриниб кетди.
Кун кўрмай зулматда ёнар экан жим,
Юрагим тонгларни соғиниб кетди...

МАЖНУНТОЛ ТАГИДА

Мажнунтол тагида, сувнинг бўйида,
Бир-бирига тўймай, ширин ўйида,
Ўтирар икковлон севги кўйида,
Мажнунтол тагида, сувнинг бўйида.

Йигитнинг бағрида сулув мисли Ой,
Сулувга йигитнинг бағри асли жой,
Дунёда энг бахтли шулар, ҳойнаҳой,
Мажнунтол тагида, сувнинг бўйида.

Йигитнинг сўзланар асал сўзлари,
Сулувнинг сузилар гўзал кўзлари,
Оламда ҳеч ким йўқ — танҳо ўзлари,
Мажнунтол тагида, сувнинг бўйида.

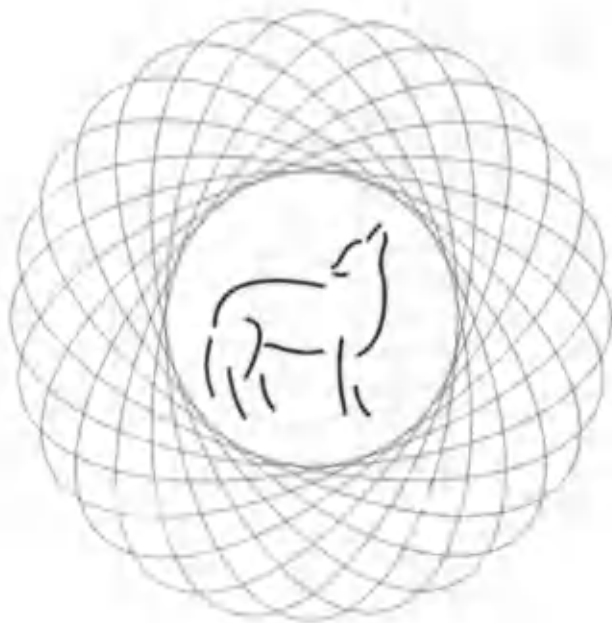
Юлдузлар жимирлар шундоқ фалакда,
Шаббода айланар оташ юракда,
Йигит ҳам чаккимас, сулув малак-да,
Мажнунтол тагида, сувнинг бўйида.

Фусункор оқшомнинг ҳавоси ёқар,
Ой ҳам осмонидан ҳавасда боқар,
Ўртада муҳаббат навоси оқар,
Мажнунтол тагида, сувнинг бўйида...

ЁЛФИЗ ЎТГАН КЕЧАЛАР

Жоним титраб турибди мана,
Дардим тинглаб кўкда Ой озди.
Тонг отгунча бу оқшом яна —
Мен сўзнимас, сўз мени ёзди.

ҚАДРИНГ БИЛАР ЁР БЎЛМАСА

Буюрмайди югурган билан,
Толе мададкоринг бўлмаса.
Юрагингга санчилар тикан,
Қадринг билар ёринг бўлмаса.

Қайда қолар орнинг орлиги,
Маълум бўлар дунё торлиги,
Эзаверар қадринг хорлиги,
Қадринг билар ёринг бўлмаса.

Юлдузларга етмайди қўлинг,
Иқбол сари элтмайди йўлинг,
Ором нима — билмайди кўнглинг,
Қадринг билар ёринг бўлмаса.

Аждар оғзи гўё намоён,
Ўйлаб, ўйинг топмайди поён,
Кунинг ғамда ўтмоғи аён,
Қадринг билар ёринг бўлмаса.

Яшолмайсан беармон, бекам,
Ҳаётингдан кўнглинг тўлмаса.
Умринг куйиб ўтади экан —
Қадринг билар ёринг бўлмаса.

БИР КУН КЕЛИБ

Бир кун келиб, ёдга оласан,
Менинг оташ севгимни қайтиб.
Юрагингни, исмимни айтиб,
Тиғлайсан сен, тиғлайверасан.

Бир кун келиб, излаб қоласан,
Изларимни, бўлса ҳамки кеч.
Менсиз еру осмонларга ҳеч,
Сигмайсан сен, сигмайверасан.

Бир кун келиб, фарёд соласан,
Фурурингдан қолмайди асар.
Кўз ёшингдан қилмайсан ҳазар,
Йиғлайсан сен, йиғлайверасан...

Н.дан

Жон-жонимдан бўзлаяпман,
Сўзим билманг шикоят деб.
Ўз-ўзимга сўзлаяпман —
Кимса билмас ҳикоят деб.

Юрибман-да одамман деб,
Кимга даркор, ҳамдамман деб.
Биров ҳолим сўрмас маним,
Қандай айтай «бекамман» деб.

Жоним, сиздан гинам йўқдай,
Сўниб борар севги чўғдай.
Томчи-томчи оғу бўлиб,
Армон занглар дилда ўқдай.

Турмушимиз ўтсиз тошдай,
Совиб қолган чою ошдай.
Яшаяпмиз биз иккимиз —
Нари борса қариндошдай.

Сиз ишонманг кулганимга,
Гўё Ойдаи тўлганимга.
Ичим куйиб кетган маним,
Анча бўлган... ўлганимга.

Ўз-ўзимга сўзлаяпман,
Кимса билмас ҳикоят деб.
Жон-жонимдан бўзлаяпман —
Сўзим билманг шикоят деб...

* * *

Дунё иши қизиқ азал,
Ҳаёт асли зарбулмасал.
Боларида қолмас асал,
Табиб десанг — ўзи касал.

Аравани тортган бошқа,
Ўтирганнинг қўли ошга.
Шоли ичра курмак яшар,
Кўл баҳона кўлмак яшнар.

Гар ўзингдан чиқса бало,
Тополмайди ҳеч ким даво.
Умид қилсанг ҳимматидан,
Бошинг чиқмас миннатидан.

Тиш синдирар миннатли ош,
Алам тоғи эгади бош.
Санчаверса тикон гулинг,
Гулга кирар қачон дилинг?!

* * *

Толдим деманг болафақир, соддасини,
Сопидан ҳам жудо этманг болтасини.
Ишонсангиз қайтар дунё деганига —
Боласига ёмонламанг отасини.

Қирқ йилдамас, қирқ кунда ҳам қайтар ҳозир,
Сиз бировга қози бўлманг, бўлманг нозир,
Ўзингизга ҳушёр бўлинг, бўлинг ҳазир,
Боласига ёмонламанг отасини.

Этни қандай айирасиз тирноғидан,
Гулни нечук қайирасиз бутоғидан,
Қўрқмайсизми сиз виждоннинг қийноғидан,
Боласига ёмонламанг отасини.

Дили кўрлар билолмайди дил сирини,
Инсон такбир қилолмайди тақдирини,
Пайти келиб, англар улар бир-бирини,
Боласига ёмонламанг отасини.

Бола кўнгли фариштадек, шайтон бўлманг,
Хусуматнинг шамолига айвон бўлманг,
Бир кун қайтса ўзингизга, ҳайрон бўлманг,
Боласига ёмонламанг отасини...

ХАЙР ЭНДИ, ХУШ ЭНДИ

Хайр энди, хуш энди,
Орзу-армон туш энди,
Кўнгил жонсиз қуш энди,
Хайр энди, хуш энди.

Қадр кутмоқ бесамар,
Дилдан бўлмаса хабар,
Вафо ҳам кетса бадар,
Хайр энди, хуш энди.

Рост кўрмаса кўзимиз,
Ўнг келмаса сўзимиз,
Айбдор танҳо ўзимиз,
Хайр энди, хуш энди.

Дардимиз бўлмай адо,
Додимиз топмай сало,
Зерикса ҳатто Худо,
Хайр энди, хуш энди.

Шукр нима, билмасак,
Зикр нима, билмасак,
Ўйлаб, фикр қилмасак,
Хайр энди, хуш энди.

Ўзни қийнаб нетамиз,
Айро-айро кетамиз,
Бир кун англаб... етамиз,
Хайр энди, хуш энди...

МАЙЛИ-ДА

Майли-да кимгадир ёқсак, ёқмасак...

Муҳаммад Юсуф

Майли-да, сизга биз ёқмасак энди,
Сиз айтган томонга боқмасак энди,
Сиз айтган ариқда оқмасак энди,
Майли-да, сизга биз ёқмасак энди.

Кўнглимиз оғритиб, ҳузур қиласиз,
Оғриқ жойин, ахир, яхши биласиз,
Ярага туз селиб, тирнаб, тиласиз,
Майли-да, сизга биз ёқмасак энди.

Сиздан кутган эдик дўст нигоҳини,
Кўзингиз синдирди гулнинг шохини,
Тингламай қолдингиз кўнгил оҳини,
Майли-да, сизга биз ёқмасак энди.

Бало бўлди бизнинг шайдо кўнглимиз,
Кўнгил сўзин ёзди хато қўлимиз,
Қадр тилаб бугун айро йўлимиз,
Майли-да, сизга биз ёқмасак энди.

Бизнинг ҳам кўнглимиз сўратган бордир,
Кўнглимиз кўнглига қаратган бордир,
Сизга ҳам, бизга ҳам Яратган бордир,
Майли-да, сизга биз ёқмасак энди...

ЁМОН БЎЛДИМ

Куйладим — баҳши бўлдим,
Давралар нақши бўлдим.
Ҳаммага яхши бўлдим —
Ёмон бўлдим ёр учун.

Ёлғиз эдим — куйганда,
Армонларни туйганда,
Кўнгил учун суйганда,
Ёмон бўлдим ёр учун.

Ёримни боғим десам,
Лолали тоғим десам,
Хуш ўтар чоғим десам,
Ёмон бўлдим ёр учун.

Хафа бўлиб оламдан,
Куяр кўнгил ноламдан,
Тикан кўрдим лоламдан,
Ёмон бўлдим ёр учун.

Паст кетса — баланд дедим,
Афсус, яна панд едим,
Мен, ахир, яхши эдим...
Ёмон бўлдим ёр учун.

ЭПИГРАММАЛАР

I

Феъли нодонингга шубҳа йўқ зарра,
Фақат амин бўлдик яна бир карра.
Неча бор йиқилиб, бўлсанг ҳам ғурра,
Ўтирган шохингга соласан арра.

II

«Ойни ёпаман» деб бўлма овора,
«Айб бировда» деб чалма ногора.
Эртакдаги кампир каби, на чора,
Сенинг насибангдир тешик тоғора.

ОДАМ

Кияр кийимини кўрмайди баҳам,
Куяр буюмини қизғонади ҳам.
Ўзидан ўзгани қадр айламас,
Бирови бировин асрамас одам.

Чумоли шеригин ташлаб кетмагай,
Бўри ҳам бўрини тишлаб ўтмагай,
Инсон инсонни-да хушлаб кутмагай,
Бирови бировин асрамас одам.

Отани боладан жудо қиларлар,
Болани онага қози биларлар,
Кун келиб «аттанг» деб бағир тиларлар,
Бирови бировин асрамас одам.

Одамнинг аслида изи омонат,
Талашган дунёси, тузи омонат,
Омонат оламда ўзи омонат,
Бирови бировин асрамас одам.

Бобурнинг айтгани армон баётдир,
Кўргани шу аччиқ ширин ҳаётдир,
Кўнгилни асраса — иймон нажотдир,
Бирови бировин асрамас одам.

Темир уловига фидо қилар жон,
Этик авайлашга топади имкон,
Мушугу кучукка бўдар меҳрибон,
Бирови бировин асрамас одам...

ЁЛҒИЗ ЎТГАН КЕЧАЛАР

Ётибман мен юзтубан,
Бемакону беватан,
Бошга тушди дафъатан,
Ёлғиз ўтган кечалар.

Кунгил ғунчаси сўлди,
Юракка армон тўлди,
Шоми ғарибон бўлди,
Ёлғиз ўтган кечалар.

Дўсту ёр кетди бадар,
Ҳеч кимса олмас хабар.
Ичирди дилга заҳар,
Ёлғиз ўтган кечалар.

Толеим бўлди нигун,
Ёниб-куйдим ким учун,
Чашмим тўқар ашки хун,
Ёлғиз ўтган кечалар.

Бобур айтар — чекма ғам,
Ҳасратинг бўлмайди кам,
Умидларинг бўлсин шам,
Ёлғиз ўтган кечалар...

ЙИГИТ ПИРИ

Санчилса ҳам жабрлар тири,
Пинҳон қолмас макрлар сири,
Таваккалдир танҳо тақдири,
Эр йигитни қўллайди пири.

Ҳаёт мурчми, қанд берганда ҳам,
Кушойиш ё банд берганда ҳам,
Ёру дўсти панд берганда ҳам,
Эр йигитни қўллайди пири.

Ёв қошида чўкмас, букилмас,
Паст олдида синмас, тўкилмас,
Номард тутган қўлга тикилмас,
Эр йигитни қўллайди пири.

Қашқирдан не мурод сўралар,
Арслондан лек арслон тўралар,
Ҳақ хоҳиши шундай, жўралар,
Эр йигитни қўллайди пири.

Бўлмаса ҳам чўнтакда мири,
Бўлмаса бас юракда кири,
Икки бўлар, албатта, бири,
Эр йигитни қўллайди пири!

* * *

Гул кулади, ёнида япроқ,
Яхши утса — юрагим тупроқ.
Сўрамайман молу дунёни,
Менга ишқ бер, Оллоҳим, кўпроқ.

Кўкда юлдуз кулгани сайин,
Юрагимнинг яшнаши тайин.
Сўрамайман еру самони,
Менга дил бер, Оллоҳим, майин.

Топмасанг ҳам меҳру садоқат,
Одам севмоқ — бу ҳам саодат.
Сўрамайман касдан вафони,
Менга бахт бер, Оллоҳим, фақат.

Ҳайратларим олмайин енга,
Муножотим айлайин сенга.
Сўрамайман дардга давони,
Содиқ дўст бер, Оллоҳим, менга...

ГУЛ

Илдиз кўйиб тупроқни ёрди,
Ниҳол бўлиб қуёшга борди.
Баъзан бўлди – яйради, кулди,
Баъзан бўлди – чарчади, ҳорди.

Синаб кўрди уни саратон,
Қийнаб кўрди уни қаҳратон.
Тошу тўнка аро қисилди,
Селу дўлдан ўтолди омон.

Гулга кириб, гунчалар очди,
Ифорлари жаранглар сочди.
Эшитганнинг ҳаваси келиб,
Кўрган кўздан ҳаловат қочди.

Бир гул бўлди – гулки, мукаррам,
Япроқлари шудринглардан нам.
Тикони ҳам юмшоқ, ёқимли,
Хазонида маъно мужассам.

Шундай – гоҳ бўй, гоҳ ранг таратди,
Ҳаммани ҳам ҳайрон қаратди.
Тингани йўқ. Хулоса шулки,
У ўзини ўзи яратди!..

ЭТОЛМАС

Бургут ўлжасига кумурсқалар етолмас,
Арслон насибасин қашқир ёки ит олмас,
Одамзот бировга толе хатин битолмас,
Худо хор қилганни бандаси бор этолмас,
Худо ёр билганни бандаси хор этолмас.

Эй одам, сен учун биров кўрмас тушингни,
Авалло худо деб, билиб қилгин ишингни,
Золим бўлиб қолма, йиғиб олгин хушингни,
Худо хор қилганни бандаси бор этолмас,
Худо ёр билганни бандаси хор этолмас.

Бу дунё охират учун пайкалинг бўлар,
Яхши ё ёмонинг умр сайқалинг бўлар,
Пойингда ётган тош балки ҳайкалинг бўлар,
Худо хор қилганни бандаси бор этолмас,
Худо ёр билганни бандаси хор этолмас.

Ҳасадинг бор бўлса, назардан қолдинг демак,
Қалбингга дўзахдан лаҳча чўғ солдинг демак.
Таваккулни билсанг, Ҳақни тан олдинг демак,
Худо хор қилганни бандаси бор этолмас,
Худо ёр билганни бандаси хор этолмас.

Ой минг озиб-тўлиб қуёш жойин тутолмас,
Юлдузлар товланиб Ой ўрнига ўтолмас,
Ҳар одам сувни ҳам ризқдан ортиқ ютолмас,
Худо хор қилганни бандаси бор этолмас,
Худо ёр билганни бандаси хор этолмас!..

МУНДАРИЖА

Хазон шивир

«Ўлан айтди...»	3
Бегона	4
Меҳрдан яралганмиз	5
Давлат қурган одам	6
Ҳайф дерлар	8
Ким қандай яшайди	9
Онам эди	10
Сой бўйида	11
Дарахтлар ва одамзот	12
Жой	13
«Ёр кулади...»	14
Иссиққўл бўйида	15
Концертда	17
Хазон шивир	18
Узлатга	20
Арзимаиди	21
Бойотани боласи	22
Ҳамшаҳрим	23
Наҳот	24
Ҳаёт ўрмони	25
Гап	26
Тақдир дедим	28
Бу кунлар ҳам	30
Ўзбек қизи	31
Бу гўзал	32
Анорлар ёрилдими	33
Меҳр	34
Эркак дарди	35

Рўмолча	36
«Гул булбулни...»	37
Икки яхши	38
Бахтиёр бўлинг	39

Мумтоз адабиёт соғинчи

«Осмонда эдим...»	41
Навоий ғазалига мухаммас	42
Бобур ғазалига мухаммас	44
Машраб ғазалига мухаммас	45
Феруз ғазалига мухаммас	47
Лоикдан	49
Расул Ҳамзатовдан	59
Шоирлар	63
Эътироф	65
Афсус	66
«Кўрмаганни кўргани...»	67
Тўртликлар	68
Асил юзинг	70
Бир дўст ҳақида (тўртликлар туркуми)	71
Тарки дўст	73
«Қалбим бир синган қадаҳ...»	74

Кардиология дафтарида

Шифокорлар	76
Ҳол сўранг	77
Иш	79
Яқин ўтмишда	80
Аёл кўрдим	81
Отамга мактуб	82
Учради	84
«Ҳожатим йўқ...»	85
«Тонгдаги нурни кўрсам...»	86

«Юлдузлар кетди оромга...»	87
Йўқлигинг ва борлигинг	88
Бу ҳаёт	88
«Яхши бўлди...»	89
Ёмғир ёғди	90
«Мени эсла...»	91
«Қуёшли...»	91
Юрак ва қалб (тўртликлар туркуми)	92
Икки кун	93
Дуст деб билгайман	94
Садом бўлсин	95
Кўришгунча	96
«Илҳом деб...»	98
«Ўртамизда...»	99
«Омонат туюлар...»	100
Ҳикоят	101
«Кўзлара...»	104
«Олма отсанг...»	105
Қийин бўлса	106
Чин шоир	107
Алам қилмас эди	108
Шунчалар	109
Нима бўлди	110
«Насиб этса...»	111
Кўрқаман	112
Балиқлар оламида	113
«Севаман» денг	115
Иккинчи ҳикоят	116
«Юзлар Ою...»	119
Келинчагим	121
Хафа қилсанг	122
Топилмас	123

Тавба қилдим	124
Энди бўлмас	126
«Айрилиқнинг...»	127
Турнагинам	128
Нигор	129
«Тошдан садо...»	130
«Шабнагим...»	131
«Ишқ уммонига...»	132
Дардингни бер	133
«Бўлмай кетди...»	134
Бу туйғу	135
Келар	136
Жоним атиргул	137
Юрагим	138
Мажнунтол тагида	139

Ёлғиз ўтган кечалар

Қадринг билар ёр бўлмаса	141
Бир кун келиб	142
«Жон-жонимдан...»	143
«Дунё иши...»	144
«Топдим деманг...»	145
Хайр энди, хуш энди	146
Майли-да	147
Ёмон бўлдим	148
Эпиграммалар	149
Одам	150
Ёлғиз ўтган кечалар	151
Йигит пири	152
«Гул кулади...»	153
Гул	154
Этолмас	155

Адабий-бадий нашр

Бобур Бобомурод

ЮРАТИМ

Шеърлар

Муҳаррирлар *Жонибек Субҳон, Илҳом Зойир*

Мусаввир *Артур Кан*

Бадий муҳаррир *Анатолий Бобров*

Техник муҳаррир *Татьяна Смирнова*

Мусахҳиҳ *Гулчеҳра Жуманова*

Фотосуратчи *Ҳусниддин Ато*

ИБ № 4398

Босишга 16.02.06 да рухсат этилди. Бичими 70x90¹/₃₂.
Таймс гарнитураси. Офсет босма. 5,85 шартли босма табоқ.
6,5 нашр босма табоғи. Жами 3000 нусха. 21-2006 рақамли
шартнома. 39 рақамли буюртма. Баҳоси шартнома асосида.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигининг
Фафур Фулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи.

700129 Тошкент, Навоий кўчаси 30

700128 Тошкент, Усмон Юсупов кўчаси 86.